

Electro Radio Mercur

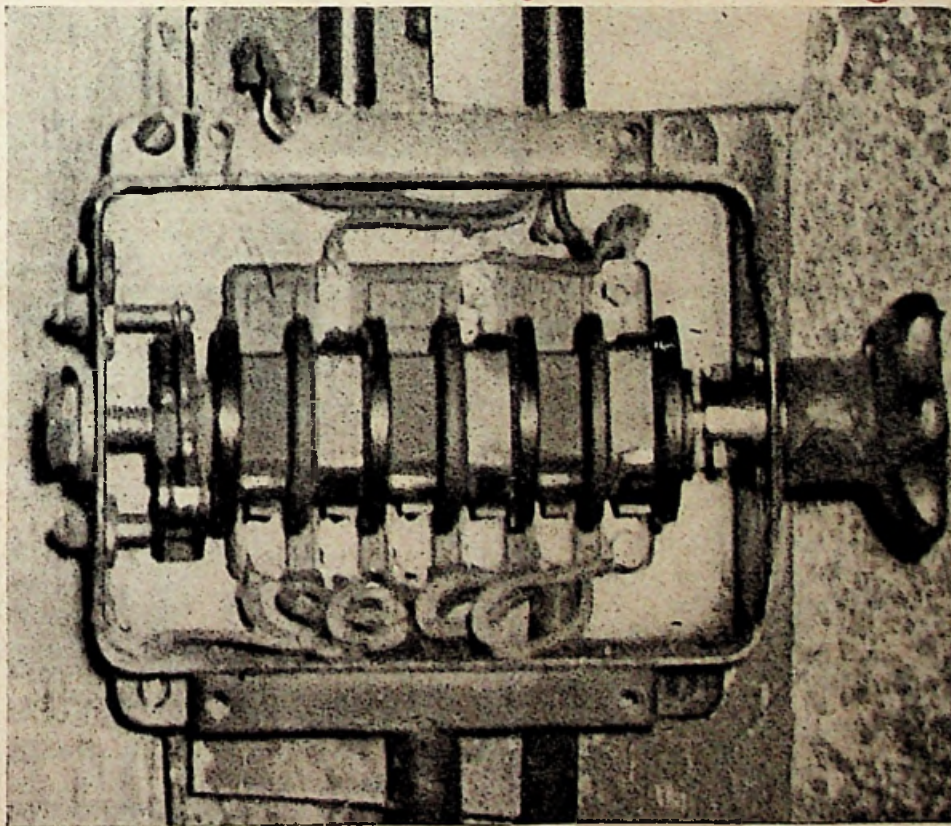
Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS OFFICIEEL ORGAAN VAN DE :

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, (V.E.A.).
Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, (D.V.V.).
Vakgroep Detailhandel in Radioartikelen, (D.R.).
Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs, (N.V.N.I.).
Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers (Nevenet).
Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, (N.E.W.O.).
Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel, (Gistofa).

10 FEBRUARI 1951
6e JAARGANG Nr. **138**

Brandschade bij Kortsluiting

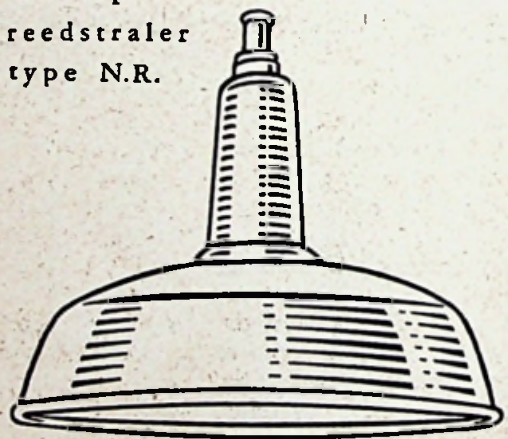
Bij herstelwerkzaamheden aan de ventilatiemotor van een spuitruimte, ontstond een kortsluiting waarop een explosie volgde, welke brand veroorzaakte. Bij een onderzoek kwam vast te staan, dat onbevoegden de sterdriehoekschakelaar in hadden gezet, waardoor de onbeschermde draadeinden weer onder spanning kwamen te staan, wat het bovenvermelde ongeval ten gevolge had. Deze foto laat overigens prima installatie-materiaal zien dat bij de montage verknoeid is. Voor nadere bijzonderheden verwijzen wij naar het artikel op blz. 47.

IN DIT NUMMER wordt de her- en toekomst van de middenstand binnenste buiten gekeerd; men zie het hoofdartikel: Röntgenbeeld van de middenstand naar aanleiding van het belangrijke boek van dr. Tobi en drs. Luyckx. ● Vervolgens is er weer de volgorde: kortsluiting - explosie - brand ontstaan door ondeskundige installatie. Men zie de foto hierboven en het artikel op blz. 47. ● En, wat wij vorige keer reeds vermoedden, de omzetbelasting gaf voor installateurs veel problemen. J. L. van Hedel tracht ze op te lossen op blz. 49. ● Het kopiëren van magnetische geluidsopnamen kan in de toekomst een nieuwe bron van verdiensten voor onze lezers worden. Het waarom kunt u op blz. 57 lezen. ● Naast het organisatie- en vakgroepnieuws hebben we in dit nummer ook nog een plaatsje voor de Kema-goedkeuringen.

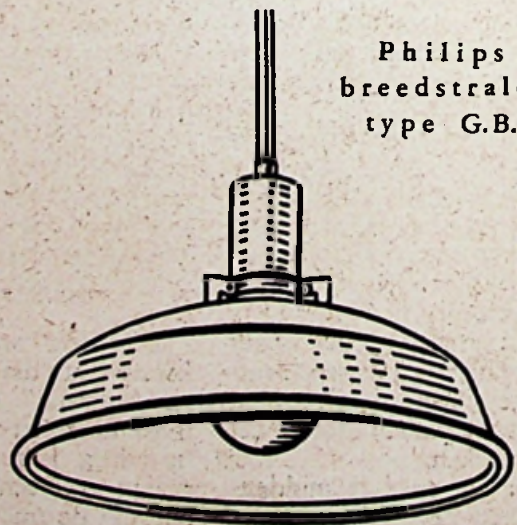
Er is nog heel wat
te doen in breedstraal-
armaturen!

De Philips breedstralers, met hun zeer hoog reflectievermogen en bijzonder gelijkmatige lichtverdeling, zijn speciaal bestemd voor de verlichting van werkplaatsen en fabrieken en zijn gemaakt van z.g. dieptrek-aluminiumplaat, een legering, die bestaat uit pl.m. 97% zuiver aluminium, pl.m. 2.6% magnesium en 0.4% mangaan. Zij zijn corrosievrij en worden niet door vocht of zuurdampen aangetast. De gemoffelde deklaag is zo hecht bevestigd, dat bij eventuele vervorming van de reflector de laklaag niet scheurt of bladdert. Leverbaar met 3/8 gassok of ophangbeugel, in 2 uitvoeringen: het gesloten model, type NR met een diameter van 30 cm., 35 cm., 40 cm., 45 cm., en het open model, type GB in de maten 40 cm. en 45 cm. Het open model is uit hetzelfde materiaal en op dezelfde wijze vervaardigd als het type NR en heeft het grote voordeel, dat de kap zonder enige verdere behandeling van de ophanginrichting kan worden afgenomen. Hierdoor is het inderdaad mogelijk, de verlichting schoon te houden. Bovendien straalt er bij dit model ook licht naar boven uit, zodat de plafonds niet meer donker zijn, wat hinderlijke contrasten voorkomt.

Philips
breedstraler
type N.R.

Philips
breedstraler
type G.B.

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

Röntgenbeeld van de middenstand

Diagnose voorwaarde voor therapie

Een uitermate belangrijk, maar ook een uitzonderlijk boek schonken ons Dr. E. J. Tobi en Drs. A. W. Luyckx¹⁾, resultaat van een tweetal enquêtes en een jarenlange verwerking van de hierbij opgedane gegevens.

Men heeft een kunstwerk wel eens als criterium gesteld: wanneer het er eenmaal is, kan de lezer zich niet voorstellen dat het er ooit niet geweest is. In dit opzicht mag dit boek een kunstwerk heten; nu het op tafel ligt kunnen we ons niet voorstellen dat het er niet veel eerder was. Degene die in de toekomst over middenstandsproblemen wil spreken, zal dit werk niet voorbij kunnen gaan of ongelezen laten.

En toch is het, niet alleen voor Nederland maar internationaal, het eerste dat deze materie zo grondig en stelselmatig behandelt.

Om het boek op de kortst mogelijke wijze te typeren zouden we willen zeggen: het geeft een volledige en alzijdige röntgenopname van de middenstand plus verklaring — met, zeker, alle voordelen maar ook alle nadelen van dien. Moest de arts vroeger bij een diagnose van een geheel inwendige kwaal slechts op een uitwendig (dus steeds min of meer oppervlakkig) onderzoek uitgaan — de röntgendiagnostiek stelt in menig geval in staat, de patiënt „tot op het gebeente” te onderzoeken.

Evenzo was ieder die over de middenstand sprak gedwongen, min of meer oppervlakkig te blijven; zich beperkend tot zijn persoonlijke waarneming welke uiteraard tot een beperkte kring beperkt bleef. Er waren al te weinig volledige exacte feiten, cijfers en gegevens bekend. De twee auteurs

nu hebben de röntgendiagnostiek gesteld; zij hebben kans gezien het geraamte van de middenstand voor ons zichtbaar te maken.

En zo goed als de therapie onnoemelijk veel aan deze röntgendiagnostiek te danken heeft, zo goed zal iedere strijder voor de middenstand aan dit boek een enorme steun hebben.

De titel is zo bescheiden: „Herkomst en toekomst van de middenstand” — de ondertitel geeft al iets meer te vermoeden, „Een studie over de beroepsmobiliteit in de middenstand”, doch het gehele boek gaat ver boven deze bescheiden aankondiging uit; het verricht metterdaad een diepgaand onderzoek in dit ingewikkelde lichaam.

Niet alleen geeft het aan wat dit lichaam nu eigenlijk onder de huid-oppervlakte behelst (en niet te verwonderen valt dat het vasthoudt aan Dr. Tobi's „oude” definitie, welke wij voor ons nog lang niet zo verwerpelij vinden), maar tevens geeft het aan waar de samenstellende delen nu feitelijk vandaan komen; wat de krachten en wat de zwakheden van die middenstand zijn.

Uitvoerig wordt allereerst verteld hoe kenners van die stand ondervinden dat „de middenstand” een geheel andere plaats inneemt in het maatschappelijk geheel dan 'n vijftig jaar geleden, zodat belangrijk geacht werd een onderzoek naar de mobiliteit van de middenstand. Dit nu was nog nergens ooit ter hand genomen, zodat de auteurs wel voor een zeer oorspronkelijke maar ook voor een zeer zware opgaaft kwamen te staan.

Ziet men immers de betekenis van deze zichzelf gestelde vraag, dan is het duidelijk dat hier een brok sociografie en sociologie van niet geringe omvang werd aangesneden!

Allereerst immers was het opgaaft een

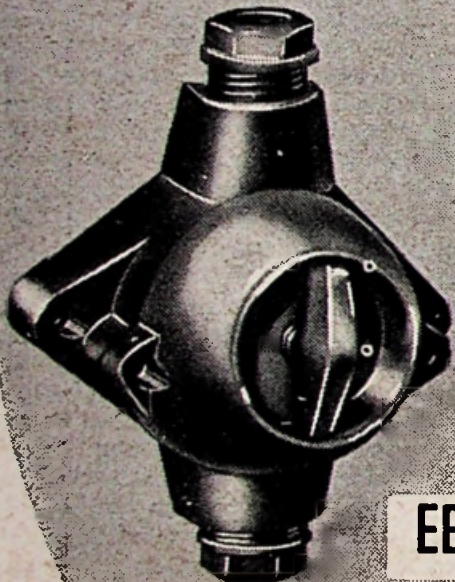
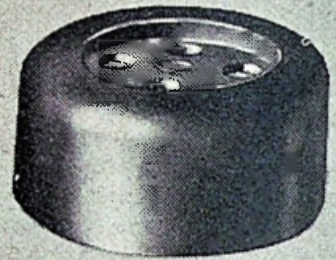
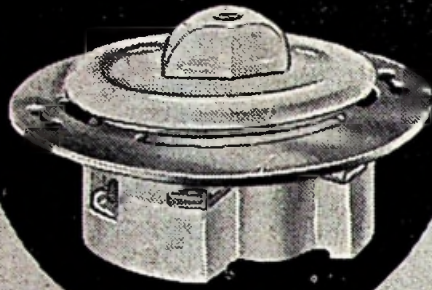
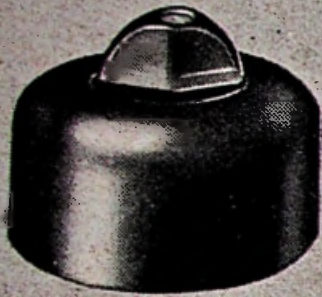
„maatschappelijke ladder” op te stellen — de rangorde van de beroepen en klassen of standen te willen vaststellen, om daarna te onderzoeken in hoeverre de middenstand zichzelf op zijn plaatsen gehandhaafd heeft, in hoeverre er nieuw gloed in kwam van boven of van beneden en in hoeverre de zonen onzer middenstanders op deze maatschappelijke ladder bleven staan danwel omhoog of omlaag gingen of zullen gaan.

Reeds deze simpele opsomming der behandelde vraagstukken doet zien dat het belang van dit boek boven een specifiek middenstandsbelang (al heeft dit terecht de hoofdaandacht) uitgaat en een algemeen maatschappelijk belang benadert. Men kan dan ook moeilijk verwachten, dat wij in enkele kolommen van Textilia ook maar een enigermate volledige analyse van het werk geven, laat staan uitvoerig op details in zouden gaan. Dit zou enkele gehele nummers vergen; liever zeggen wij: wie verantwoord wil werken voor middenstand en voor de gehele maatschappij, mag dit boek niet ongelezen laten!

Wij zeiden dat dit boek een röntgenbeeld van de middenstand geeft tot op het geraamte. Hiermee is zowel de voordeels- als de nadeelszijde getypeerd. Wij zijn ervan overtuigd dat niemand dit duidelijker zal inzien dan de auteurs zelf, ook al zeggen ze dit niet met zoveel woorden uitdrukkelijk. Een geraamte is tenslotte een dood ding; het wordt pas reëel door het levende lichaam er omheen. Een sociografische analyse is eenzelfde dood ding (hiermede is hoegenaamd niets ten nadele der analyse gezegd); het leven eromheen vormt pas de werkelijke waarde. Vanzelfsprekend zal dit leven, dit sociologische en economische leven, van uitermate groot belang zijn bij de waardering en bij de explicatie van de verschillende onderdelen van het geraamte. Maar wanneer, zoals in dit boek het geval is, de röntgenfoto volledig overeen blijkt te stemmen met wat deskundige medici reeds „van de buitenkant” vermoedden, dan wordt er wel een

¹⁾ Dr. E. J. Tobi en Drs. A. W. Luyckx: Herkomst en Toekomst van de middenstand. Publicatie v.h. Instituut voor middenstandsontwikkeling. A. J. G. Strengholt's Uitg. Mij. N.V. te Amsterdam, 1950.

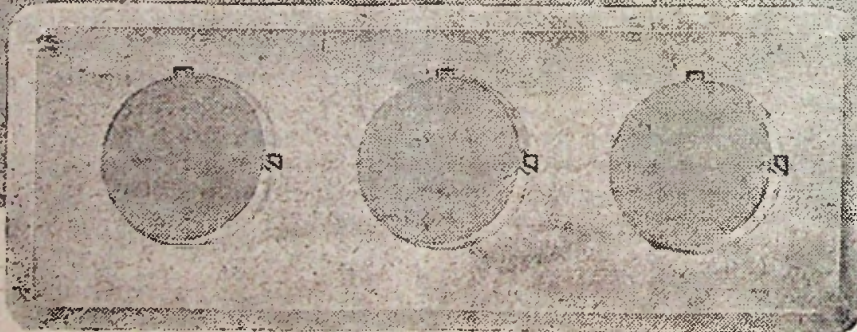
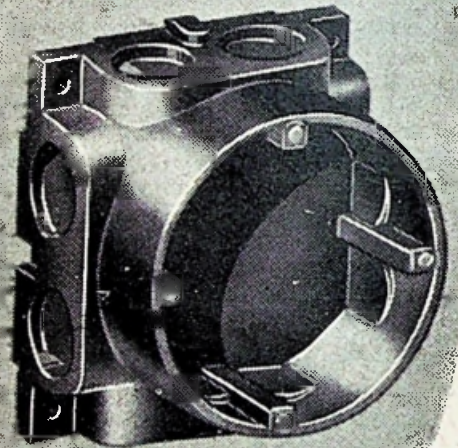
SCHAKELMATERIAAL WANDCONTACTDOZEN

Naast ons installatie-materiaal, hebben wij thans ook de fabricage van schakelmateriaal ter hand genomen, waarvan de productie in volle gang is. Ook voor Uw schakelmateriaal geldt dus nu:

**EEN KWALITEITS
PRODUCT IS**

EEN CORODEX PRODUCT

CORODEX N.V.

ZANDVOORT

zeer belangrijk resultaat bereikt. En dat nu geschiedt doorlopend.

Overigens menen wij - en dit is praktisch het enige verschildpunt tussen de auteurs en ons - dat men niet zo „pessimistisch” behoeft te zijn als de auteurs nu en dan neiging vertonen te zijn, vooral aan het eind van hun boek. Hier komt het nadeel van een „moment”-opname o.i. wel zeer sterk tot uiting. Wanneer zij ten tijde van hun onderzoek moeten constateren dat er een sterke (te sterke?) toevloed „van onderen” aanwezig is, menen wij dat dit sociologisch een zeer normaal verschijnsel is. Bij een steekproef als de onderhavige blijkt immers alleen maar hoevelen een „toevlucht” in de handel zochten (hetgeen zeker geen te onderschatten gevaar betekent) — er blijkt niet voldoende, welke afwekende krachten het lichaam zelf ter beschikking heeft, welke absorberende krachten er werkzaam zijn en welk percentage door het normale verloop der economie hun sprong „met de dood moeten bekopen”. Al zijn er op een zeker moment x lieden die de sprong omhoog begonnen zijn, dat zegt nog niet dat zij ook als lastige parasieten aan dit middenstandslichaam blijven hangen! Terwijl daar tegenover staat dat lang niet alles wat van een „lagere” sport komt, ook als kwaad bloed beschouwd moet worden; met name is bijv. te stellen dat de agrarische groepen over het algemeen (zij het misschien minder geschoold) een natuurlijke intelligentie en natuurlijke capaciteiten bezitten welke zeker niet onwelkom moeten geacht worden.

Wilde men immers opklimming per se als een gevaar voor de te bereiken stand zien dan moest men ook aanvaarden dat opklimming vanuit de middenstand een gevaar voor de hogere standen zou zijn. Geen mens zou dit vermoedelijk willen

stellen. Behalve de cijfers der huidige universiteiten zijn er vóór de oorlog reeds minstens twee onderzoeken geweest waaruit bleek dat vooral de geestelijke stand en de kunstenaars zeer sterk uit middenstandsmilieu kwamen!

Over het algemeen lijkt het ons persoonlijk juist niet ongelukkig dat, waar de middenstand zijn beste zonen afstaat naar boven, er van anderen fris bloed in komt.

Natuurlijk is hier het gevaar dat de auteurs zien geenszins meegebagatelliseerd: voor bepaalde groepen lijkt het een zeer reële dreiging dat mislukkelingen van elders al te gemakkelijk menen in een „handeltje” wel een broodje te kunnen verdienen. Zaak is dat de middenstand zelf zowel als de overheid hier behoorlijke bescherming verlenen; dit is in het belang van de middenstand niet alleen, maar evenzeer van de maatschappij die niets heeft aan halfbakken middenstanders en ook van de personen zelf die op een plaats waar ze niet thuis horen, toch geen succes hebben!

Want dit lijkt ons nog altijd het voornaamste criterium — niet of men wat „hoger” of „lager” op de maatschappelijke ladder komt, maar of men het werk vindt waarin men succes heeft en zijn levensvoldoening kan vinden. Slechts „opklimmingen” die dit succes niet tengevolge hebben, zouden wij willen zien als waarlijke opstand der horden; is de opklimming geslaagd dan is er noch door de maatschappij noch door de groep iets tegen in te brengen. Dat wij op dit onderdeel - misschien - met de auteurs eniger mate van mening verschillen neemt niet weg dat wij handhaven wat eerder gezegd werd: *Herkomst en toekomst van de middenstander* is een uitzonderlijk belangrijk boek!

Kn.

OPWEKKEN VAN WISSELSTROOM

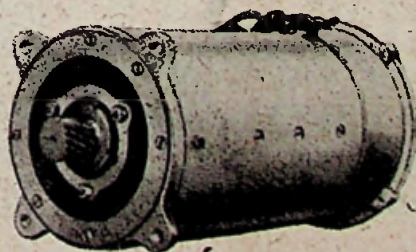
Voor het in werking stellen van een radio is in het algemeen een aansluiting aan het net wel gewenst. Er zijn echter gevallen mogelijk zoals op schepen, in huizen zonder aansluiting aan het elektrische net en bij sommige toestellen van draagbare installaties, dat men zelf voor zijn electriciteit moet zorgen. De eenvoudigste oplossing hiervoor is de batterij en de accu, zoals ook wordt gebruikt in de meeste draagbare radiotoestellen.

Maar wanneer men vrij veel stroom wil afnemen, bijv. voor een goede radio en vooral bij een goede zender-ontvanger, dan heeft men al spoedig een groot aantal batterijen nodig en moet men, wat erger is, voortdurend op de batterijen letten en kan door het uitvallen van een batterij storing optreden. In dit laatste geval zal men zelf voor zijn stroom moeten zorgen. Hoewel speciale typen van radio op gelijkstroom kunnen werken, is in het algemeen toch wisselstroom te verkiezen.

Heeft men nu, bijv. aan boord van een ouderwets schip, wel gelijkstroom beschikbaar, dan kan men deze met een speciale

inrichting omzetten in wisselstroom. Hierbij is echter gebleken, dat deze „omvormers” aan hoge eisen moeten voldoen, omdat zij geen stoorgolven uit mogen zenden. Daarom vestigen wij even de aandacht op de op dit gebied uitmuntende constructie van Electro Dynamic Construction Co Ltd.

Het zou te ver voeren om alle opgeloste constructieproblemen hier te bespreken, maar niet onvermeld mocht o.i. blijven, dat ook voor bedoelde uitzonderlijke gevallen goede toestellen verkrijgbaar zijn.

Een omvormer voor het omzetten van gelijkstroom in wisselstroom.

Centrale van vakorganisaties in Midden- en Kleinbedrijf

De in 1950 opgerichte Centrale van Vakorganisaties in Midden- en Kleinbedrijf heeft, ingevolge besluit van haar buitengewone algemene vergadering van 10 Januari jl., haar doelstelling uitgebreid en treedt sindsdien, naast de middenstandsbonden, op als centrale organisatie van vakbonden op het gebied van detailhandel, ambacht, kleine nijverheid, horecabedrijf en andere sectoren van het midden- en kleinbedrijf.

De Centrale stelt zich ten doel de behartiging van de gemeenschappelijke belangen in de ruimste zin des woords van de bij haar aangesloten ondernemers-organisaties in midden- en kleinbedrijf, wier leden werkzaam zijn op het gebied van de bovengenoemde sectoren. Zij streeft dit doel na, onafhankelijk van enigerlei geestelijke stroming of politieke partij en met volstreekte eerbiediging van ieders politieke of godsdienstige overtuiging.

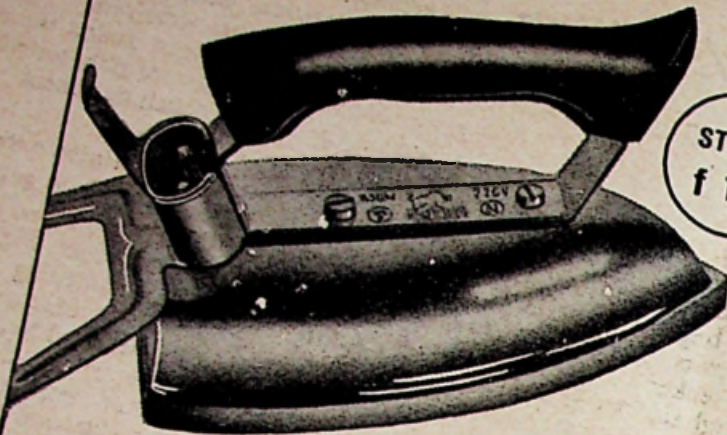
Voorts zal de Centrale haar eigen organisatie-opbouw aldus tot ontwikkeling brengen, dat geleidelijk aan tot stand zullen worden gebracht autonome centrale-organisaties voor de detailhandel, het ambacht en de andere sectoren van het midden- en kleinbedrijf. De Centrale verwerpt de organisatie van het midden- en kleinbedrijf op middenstandsgrondslag en de daaruit voortvloeiende vermenging van stands- en vakorganisaties.

Wel zal zij streven naar een zo nauw mogelijke samenwerking met de middenstandsbonden, met erkenning- en inachtneming van de verscheidenheid in doelstelling, teneinde tot een zo groot mogelijke organisatorische eenheid op het gebied van het midden- en kleinbedrijf te geraken.

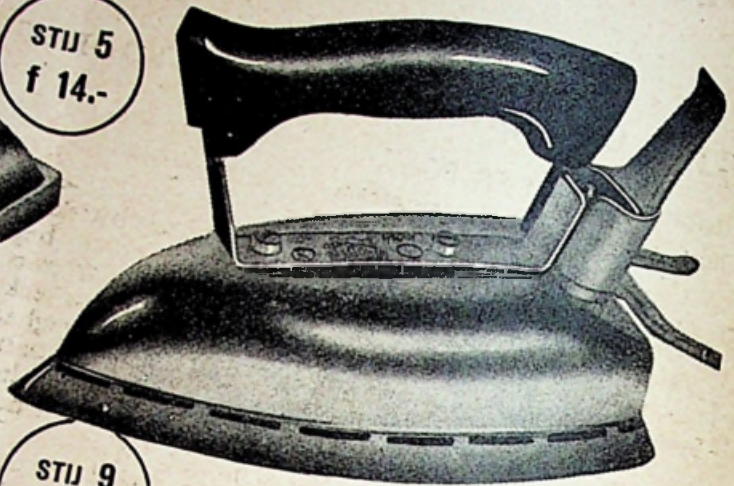
Het bestuur van de Centrale is thans als volgt geformeerd:

- J. F. van Aalst, Voorzitter. (Ned. Verg. v. Detailisten in Dameshoeden en van Modisterij-Bedrijven).
- L. P. Jongejans, (Ned. Bond v. Sigaren- winkeliersverenigingen).
- B. G. Miermans, (Ned. Verg. v. Radio-Detailhandelaren, N.V.R.D.).
- B. J. Lankkamp, 2e Voorzitter. (Bond v. Loodgieters en Fitterspatroons in Ned.).
- C. Koppert, (Nederl. Bakkersbond).
- M. van der Voet, (Bond v. Smeden-, Constructie- en Machinereparatiebedrijven).
- W. J. C. Marée, 3e Voorzitter. (Ned. Bond v. Hotel-, Koffiehuis-, Restaurant-houders en Slijters).
- H. Smit, (Ned. Vakbond v. Pension-, Rusthuis- en Kamerverhuurbedrijven „Peruka”).

De Centrale is gevestigd Koningin Emmakade 53 te 's Gravenhage, bij welk adres alle vakorganisaties op algemene grondslag, die nog niet bij een centrale zijn aangesloten en die zich met de bovengenoemde doelstelling kunnen verenigen, zich kunnen aanmelden.

STIJ 5
f 14.-

STIJ 9
f 15.75

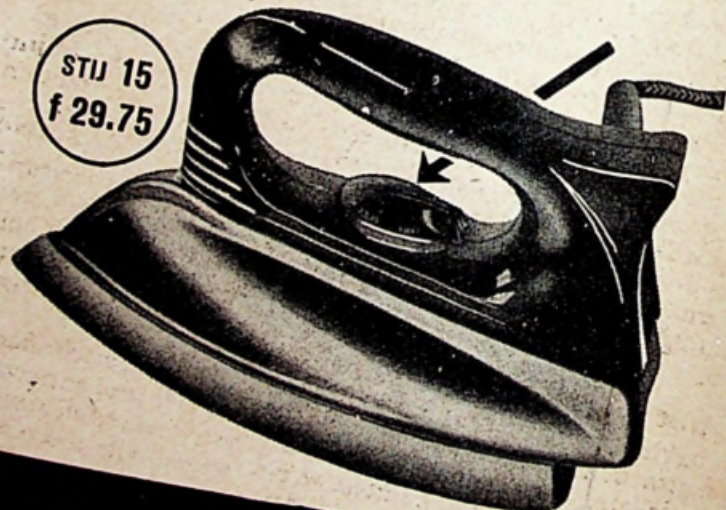
*Het publiek
vraagt erom!*

Een greep uit de schitterende collectie RUTON strijkijzers. Dat zijn de modellen, waar het publiek om vraagt... de strijkijzers, waarmee U verkoopsuccessen kunt behalen.

Hoog verwarmings-rendement - luxe uitvoering - vlak geslepen - hoogglans vernikkeld en verchromd. Handig in het gebruik - aantrekkelijk van prijs!

STIJ 11
f 17.50

STIJ 15
f 29.75

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN- en METAALWARENFABRIEK N.V.
Waldorpstraat 38-44 — Den Haag — Tel. 182220

BRANDSCHADE

bij *Kortsluiting*

WETTELIJKE EN ANDERE VEILIGHEIDSVORSCHRIFTEN

door L. VAN DER POST,
hoofdinspecteur G.E.B., Amsterdam

Daar de schade, veroorzaakt door branden tengevolge van kortsluiting, van grote omvang is, verdient het onderwerp, in onderstaand artikel besproken, wel de bijzondere aandacht.

Dat de verliezen, geleden door branden, aan kortsluiting te wijten, inderdaad aanzienlijk zijn, toont ons een statistiek waar we uit kunnen opmaken, dat deze schade in ons land jaarlijks vele tientallen miljoenen guldens bedraagt.

Het is dus wel de moeite waard, de nodige aandacht aan deze verliespost te besteden en middelen te beramen de schade tot een minimum te beperken.

De omstandigheid, dat de verzekering de schade veelal dekt, doet hier niets aan af; de goederen zijn voor ons verloren. Het is dus thans meer dan ooit noodzaak, hier preventieve maatregelen tegen te nemen.

In verband hiermede heeft de recherche in Mei 1950 een zgn. brandpiket gevormd. De bedoeling daarvan is, bij iedere brand terstond een onderzoek in te stellen naar de oorzaak. Mocht het vermoeden bestaan, dat de brand door electriciteit veroorzaakt is, dan wordt in overleg met het plaatselijke electriciteits-distributie-bedrijf een nader onderzoek ingesteld.

Indien uit dit onderzoek vast komt te staan, dat het ongeval te wijten is aan een overtreding van de installatie-voorschriften, dan zal tegen de betrokkene een strafprocedure aanhangig worden gemaakt.

Ter oriëntatie volgt hieronder een korte samenvatting van de verschillende voorschriften.

Niet voor zwakstroom-Installaties

De hierna te noemen voorschriften hebben geen betrekking op de zgn. zwakstroominstallaties, waarbij het brand- en levensgevaar vrijwel uitgesloten moet worden geacht. Hierbij zij nog opgemerkt, dat de geldigheid zich wel uitstrekt tot die zwakstroom-installaties, welke zijn aangebracht in ruimten met verhoogd brand- of ontploffingsgevaar.

De grens, waarbij een installatie nog als een zwakstroom-installatie aangemerkt wordt, is 24 volt tussen de polen of fasen, bij een vermogen, dat in werking kan treden bij 1000 watt.

We kunnen de voorschriften verder verdelen in twee groepen nl.: A. Wettelijke voorschriften; B. Overige voorschriften.

A. Wettelijke voorschriften

Als belangrijkste regeling moet hieronder genoemd worden: de *Veiligheidswet 1934*.

Deze wet heeft betrekking op fabrieken of werkplaatsen en op bepaalde werkzaamheden daarbuiten, mits in een onderneming, zoals bouwwerken.

In art. 6 der Veiligheidswet is bepaald, dat bij algemene maatregel van bestuur verdere voorschriften kunnen worden gegeven, o.a. betreffende elektrische installaties.

In 1938 werd deze maatregel afgekondigd in het Staatsblad nr. 873 en hij draagt de naam van: *Electrotechnisch Veiligheidsbesluit 1938*. Dit Veiligheidsbesluit zal t.z.t. door een nieuw worden vervangen, overeenkomstig de eisen des tijds. In afwachting daarvan zijn door de hoofdcommissie voor normalisatie in Nederland, voorschriften samengesteld, bevattende uitvoeriger bepalingen van het *Electrotechnisch Veiligheidsbesluit 1938*.

Deze voorschriften, genaamd *Fabrieksvoorschriften*, bestaan uit twee delen nl.: deel I: Lage spanning: V 1040 en deel II: Hoge spanning: V 1041.

Hoewel we er in dit artikel niet nader op zullen ingaan, dienen veiligheidshalve nog de volgende wettelijke regelingen genoemd te worden: *Electrotechnisch landbouwveiligheidsbesluit*, *Arbeidswet 1919*, *Electrotechnische Mijngeregulement*, *Stuwa-doorveiligheidsbesluit* en *Hinderwet*.

B. Overige voorschriften

De eerste voorschriften, welke op dit gebied verschenen, werden in 1914 vastgesteld door het Koninklijk Instituut van Ingenieurs en genaamd: *Veiligheidsvoorschriften van Electriche sterkstroominstallaties*.

Deze voorschriften waren bedoeld voor het hele land en omvatten, met uitzondering van o.a. installaties voor spoor- en tramwegen, alle soorten van elektrische installaties, zowel voor hoge als lage spanning.

Met het voortschrijden der techniek deed zich echter reeds spoedig de behoefte gevoelen aan voorschriften voor speciale gebieden. Deze voorschriften werden door de hoofdcommissie voor normalisatie vastgesteld en uitgegeven als normbladen. In 1927 werd een gewijzigde herdruk uitgegeven van de bovengenoemde veiligheidsvoorschriften en wel het N. 1005. Wat betreft de voorschriften voor huisinstallaties verscheen in 1940 een geheel nieuwe publicatie en wel het N. 1010. Blijkens art. 2 hiervan gelden deze voorschriften voor elektrische installaties van lage spanning in woonhuizen, winkels, kantoorgebouwen, hotels, scholen, schouw-

burgen, boerderijen en dergelijken. De voorschriften N. 1005 blijven gehandhaafd voor installaties van hoge spanning en enige andere onderwerpen, zover nog niet achterhaald door nieuwe uitgaven.

Naast de bovenbeschreven uitgaven dienen nog genoemd te worden de speciale voorschriften, gegeven door de plaatselijke electriciteitsdistributie-bedrijven.

Na deze uiteenzettingen zullen we een geval bespreken, waaruit we zien, tot welke schade een kleine onachtzaamheid kan leiden.

In spuitruimte extra voorzichtigheid geboden

Daar de ventilatiemotor van een spuitruimte defect was, werd deze gedemonsteerd, om de nodige herstelling uit te voeren. Na het losnemen der toevoerdraden liet men hem onbeschermd achter.

Gedurende het herstel van de motor had men, om het bedrijf voort te kunnen zetten, provisorisch een kleinere motor opgesteld en op het lichtnet aangesloten.

Toen men, na het herstel van de definitieve motor, deze weer aan wilde brengen en in de nabijheid van de aansluitdraden plaatste, ontstond een kortsluiting waarop een explosie volgde, welke brand veroorzaakte.

Bij een onderzoek kwam vast te staan, dat onbevoegden de ster-driehoekschakelaar in hadden gezet, waardoor de onbeschermd draaiende weer onder spanning kwamen te staan, wat het bovenvermelde ongeval ten gevolge had.

Dit ongeval had voorkomen kunnen worden, door maatregelen te nemen welke een onder spanning zetten van de aansluitdraden onmogelijk had gemaakt.

Foto nr. 1 geeft ons een overzicht van de situatie, waarop een deel van de toevoering nog te zien is. Dat deze installatie overigens ook nog veel te wensen overliet toont ons de foto op de voorpagina welke de aansluiting van de schakelaar laat zien.

Hoewel ingericht voor kabelaansluiting met wartels, was deze met schuifbuis aangesloten. Zoals we zien is de buisleiding zover in de schakelaar gevoerd, dat deze nagenoeg de contacten raakt. Verder was de aardeleider onder het deksele geklemd, in plaats van gebruik te maken van de aardschroef.

Deze installatie is dus kennelijk door een ondeskundige aangebracht. Hieruit blijkt, dat in dat geval, zelfs bij toepassing van de beste materialen, toch een ondeugdelijke installatie verkregen kan worden.

afb. 1 Situatie van de ventilatie-inrichting.

Weg! met
 losgetrilde contacten
 (gevaar voor sluiting)
 kapotte contactstoppen
 (gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

NV Nederlandsche Draad- en Kabelfabr., A'dam

Inventum Alles op het gebied van **ELECTRISCHE VERWARMING**

Electrische Straalhaarden

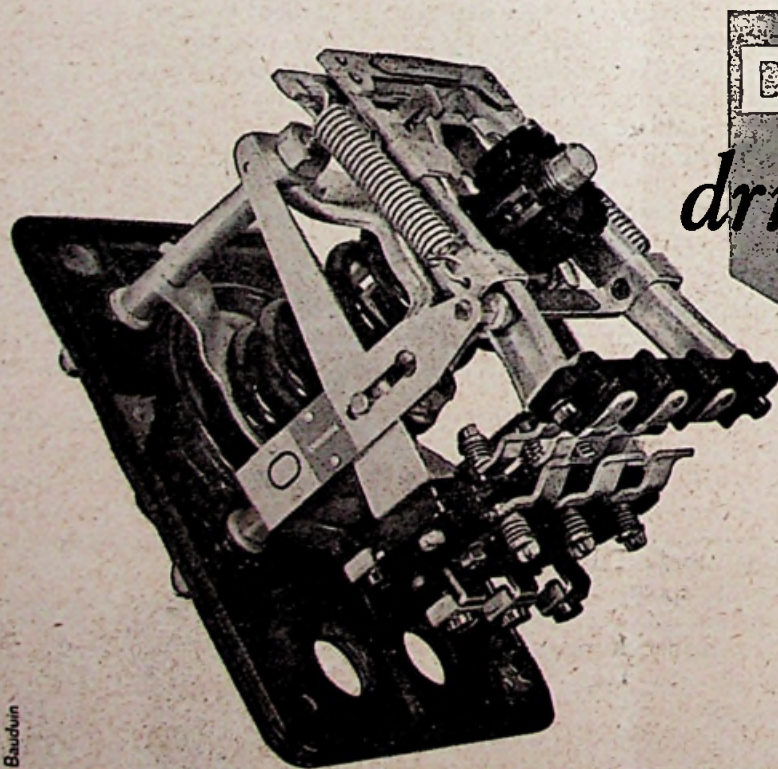
de voorname warmtebron voor het voorname vertrek.

Behalve de hiernaast afgebeelde haard leveren wij ook het type K H 2.

Type nr. KH 1.

INVENTUM-BILTHOVEN
 De enige gespecialiseerde fabriek op electro-warmte gebied in ons land

Gaarne verstrekken wij U prospectus of uitgebreide offerte van elk verlangd apparaat of gewenste installatie

DM
drukschakelaar

reageert op drukverandering van water of lucht.

De aangewezen schakelaar voor het automatisch in- en uitschakelen van motoren, die pompen of compressoren aandrijven. Schakelt met een krachtige momentbeweging. Druipwaterdichte uitvoering met metalen kap. Kan staand of hangend gemonteerd worden.

Bauduin

VAN WIJK & VISSER

G E L D E R M A L S E N

INSTALLATEURSPROBLEMEN

ROND

DE OMZETBELASTING

door J. L. VAN HEDEL, belastingconsulent

Verschillende E.R.M.-lezers hebben gevraagd om eens een artikel te wijden aan enige problemen waarmee installateurs te maken kunnen krijgen in verband met de berekening van de verschuldigde omzetbelasting. Het spreekt vanzelf dat aan dit verzoek gaarne wordt voldaan, vooral ook omdat de redactie van E.R.M. het als een deel van haar taak ziet, de lezers op het glibberige terrein der belastingen de helpende hand te bieden.

In het bijzonder wat de omzetbelasting betreft, moet de ondernemer weten waar hij aan toe is omdat deze belasting in de prijs van een werk of van een artikel moet worden opgenomen. Blijkt later dat een onjuist, een te laag, bedrag aan O.B. in de calculatie is opgenomen, dan kan het te weinig berekende niet meer aan de cliënt in rekening worden gebracht en betekent dus een verlies voor de ondernemer.

T.L.-verlichting

Een moeilijk punt op het terrein van de omzetbelasting, wordt gevormd door de levering van T.L.-buizen en dergelijke verlichtingsornamenten. Wanneer dergelijke artikelen worden geleverd aan een ondernemer, ten behoeve van diens onderneming, dan kan men zich afvragen:

- is hier sprake van een groothandelslevering zodat volstaan kan worden met het afdragen van $\frac{1}{2}$ O.B., of
- moet hier worden gesproken van de oplevering van een werk in onroerende staat zodat 3 % verschuldigd is?

Vooraf wanneer het om belangrijke leveringen gaat kan het antwoord op deze vragen van veel belang zijn.

Bij de omzetbelasting gaat het er steeds om, nauwkeurig vast te stellen wat er precies gebeurt. We moeten dus de volgende gevallen onderscheiden:

- Een installateur neemt aan het aanleggen van een elektrische installatie in een bedrijfsgebouw met inbegrip van de levering en het aanbrengen van T.L.-armaturen.
- Een installateur verzorgt voor een ondernemer de levering en het aanbrengen van T.L.-armaturen in een gebouw waarin de leidingen reeds aanwezig zijn.
- Een installateur levert aan een ondernemer nieuwe buizen voor T.L.-verlichting, dus zonder lampvoetjes, voorschakelapparaat en starter.

Bij het beoordelen van de vraag hoeveel omzetbelasting in deze gevallen verschuldigd is, moet onderscheid gemaakt worden tussen de oplevering van een werk in onroerende staat, dat als „dienst" ook na 1 Januari 1951 met 3 % is belast en de levering van goederen waarover, als aan een ondernemer wordt geleverd, slechts $\frac{1}{2}$ % verschuldigd is.

In het eerstgenoemde geval is ongetwijfeld sprake van de oplevering van een werk in onroerende staat. De fiscus zal zeker bezwaar maken wanneer een splitsing wordt gemaakt tussen de levering van de elektrische installatie en die van de T.L.-armaturen.

Ook in het tweede geval zou van oplevering in onroerende staat gesproken kunnen worden. Het montage-loon is in die gevallen echter van betrekkelijk geringe betekenis en waarschijnlijk daarom wordt, voor zover ons bekend is, door de fiscus in het algemeen aangenomen dat steeds van een levering gesproken kan worden wanneer in de gebouwen de elektrische leiding reeds aanwezig is. Als gevolg daarvan kan dus in het 2e en 3e geval volstaan worden met het afdragen van $\frac{1}{2}$ % omzetbelasting.

Wij willen echter nog even terugkomen op het eerstgenoemde geval en er op wijzen dat daar gemakkelijk onbillijke situaties kunnen ontstaan. Om dit aan te tonen moeten wij ons het volgende voorstellen. Een ondernemer wil in zijn winkel, kantoor of ander bedrijfsgebouw een nieuwe elektrische installatie met T.L.-verlichting aan laten brengen. Wanneer hij dit gehele werk aan één installateur opdraagt zal deze in zijn prijs, voor het gehele bedrag van de aanneemsom, drie procent omzetbelasting moeten opnemen.

Wanneer echter aan installateur A het aanbrengen van de elektrische installatie wordt opgedragen en aan B het aanbrengen en de levering van de T.L.-armaturen e.d. dan kan B volstaan met het berekenen van $\frac{1}{2}$ % omzetbelasting. Zeer waarschijnlijk zal B dus goedkoper kunnen zijn dan A omdat deze over de T.L.-armaturen e.d. 3 % moet afdragen.

Dat dit tot ongewenste situaties kan leiden zal duidelijk zijn en het zou dan ook zeker toegejuicht moeten worden wanneer de Minister bereid zou zijn de levering van T.L.-verlichting steeds als een levering te beschouwen. Mogelijk kan in die richting nog ooit eens iets worden bereikt.

Met opzet is er in het hierboven gegeven voorbeeld van uitgegaan dat de opdrachten door de ondernemer zelf worden gegeven.

Zou de installateur het werk aan een aannemer moeten opleveren dan wordt de situatie anders. Die aannemer mag immers, ter berekening van de door hem verschuldigde omzetbelasting, zijn aanneemsom verminderen met de bedragen die hij betaalde aan onderaannemers die hun werk in onroerende staat opleverden.

Draagt hij alles op aan installateur A dan kan dus het gehele bedrag van diens rekening door de aannemer in mindering worden gebracht. Ten aanzien van A is immers aangenomen dat zijn werk in onroerende staat is opgeleverd. Worden echter, zoals hierboven aangenomen, de T.L.-armaturen door B geleverd, dan kan de aannemer het aan B betaalde bedrag niet in mindering brengen. B verricht immers een levering en leverde niet in onroerende staat op.

VERSCHILLENDE VRAGEN

Door één van de lezers van E.R.M. die zich tot de redactie wendden, werd een aantal vragen gesteld. De beantwoording van die vragen zal ongetwijfeld ook voor vele anderen van belang zijn.

- Het percentage van de omzetbelasting voor „diensten" is verhoogd tot 4. Nieuwbouw en alle opleveringen in onroerende staat zijn daarvan vrijgesteld. Behoort daar ook bij de uitbreiding van installaties bij particulieren en wanneer dit niet het geval is moet die meerdere 1 % dan betaald worden over het geheel of alleen over het arbeidsloon?*

Voor alle opleveringen in onroerende staat is het percentage van 3 gehandhaafd. Het doet er daarbij niet toe of opgeleverd wordt aan een ondernemer of aan een particulier. Over het gehele bedrag moet 3 % omzetbelasting worden voldaan.

- Behoort het ophangen van ornamenten ook onder het opleveren in onroerende staat en zo neen moet dan omzetbelasting voldaan worden over het gehele bedrag of alleen over het arbeidsloon?*

Het antwoord op deze vraag is hierboven, bij de behandeling van de T.L.-verlichting, reeds gegeven. Wanneer de leidingen reeds aanwezig zijn, kan worden aangenomen dat er een levering plaats vond. Wordt aan een ondernemer geleverd dan moet over het gehele bedrag $\frac{1}{2}$ % omzetbelasting worden afgedragen terwijl bij levering aan een particulier 3 % verschuldigd is, eveneens over het gehele bedrag.

- Moet bij reparaties aan roerende goederen de verhoging van 1 % betaald worden over het gehele bedrag of alleen over het in rekening gebrachte arbeidsloon?*

Reparaties zijn diensten en daarover is vanaf 1 Januari 1951 4 % omzetbelasting verschuldigd. Dit percentage moet berekend worden over het gehele bedrag dat voor de dienst wordt ontvangen. Een splitsing tussen arbeidsloon en materialen mag niet gemaakt worden.

MAX STÖGER

Biederstein 7 München 23

Speciaalfabriek van automatisch Schakelmateriaal

Leveringsprogramma:

Magnetische schakelaars met en zonder beveiligingen, Magnetische omkeerschakelaars, Magnetische ster-driehoek schakelaars, Magnetische poolomschakelaars, Bedieningsdrukknoppen, Losse thermische beveiligingen, Vlotterschakelaars, Drukschakelaars voor Compressoren enz., Handbediende motorbeschermschakelaars, Noodverlichting omschakelaars, deelt hierdoor mede, dat vanaf heden de Verkoop voor Nederland is overgedragen aan:

Elauma N.V., Den Haag, Tasmanstraat 40-46, Tel. 323964

Electro-Abi, Amsterdam, Saxen Weimarlaan 52, Tel. 22307, 21518, 89278

Electroproject, Amsterdam, Gerard Douplein 10, Tel. 92661

Wochsam Electric, Amsterdam, O.Z. Achterburgwal 93, Tel. 49188

E.B.A. ZEIST

Electrische Ribbenbuis verwarming

Deze electrische verwarmingsbuisen zijn bij uitnemendheid te gebruiken voor diverse doeleinden.

Prijzen bruto:

1/4 Mtr	200-250 Watt f	30,35
1/2 Mtr	500-750 Watt f	39,95
1 Mtr	1000-1500 Watt f	47,75
1 1/2 Mtr	1500-2000 Watt f	62,30
2 Mtr	2000-2500 Watt f	76,—
2 1/2 Mtr	2500-3000 Watt f	91,35
3 Mtr	3000-3500 Watt f	103,—

Expressekoker

met
tuit
en
deksel

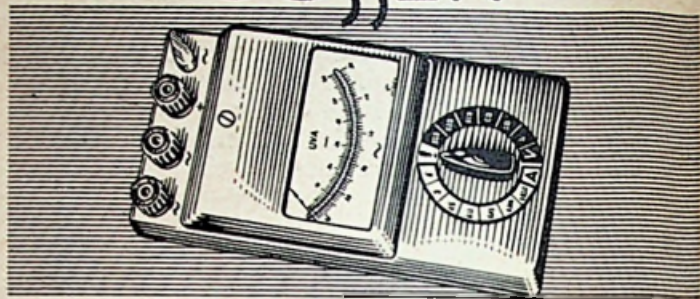
Inhoud koker 2 liter

1000 watt te leveren in
220 volt en 125 volt

VRAAG UW WINKELIER

GOSSEN

De Gossen UVA Universeel Volt- en Ampèremeter

Het ideale instrument voor elke
electrotechnicus

Leverbaar met speciale schulf
voor weerstandsberekeningen

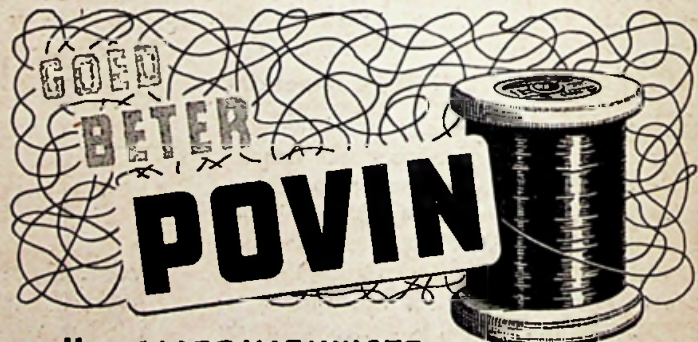
Alleenvertegenwoordigers voor Nederland en Indonesië:

Lindeteves n.v.

J. W. BROUWERSPLEIN 20 - AMSTERDAM-Z

2 5 8 0 3
2 5 8 0 4
2 5 9 1 1
2 5 9 1 2
9 0 4 7 6

Het ALLERNIEUWSTE
op het gebied van WIKKELDRAAD!

Wat is POVIN??

DE nieuwe wikkeldraad voor iedere fabrikant en wikkelaar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM??

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfszekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Vraag alle gewenste
inlichtingen aan onze
alleenverteenwoordiger
voor Nederland. Zij zal U graag
met raad en d(r)aad
bijstaan.

TECHNISCHE
HANDEL-
ONDERNEMING
"ROMAL"
Plompstorengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben-

maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

**MEDEDELING VAN DE
NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
NEON-
INSTALLATEURS**

Het brandverbod voor lichtreclame

In verband met het zgn. brandverbod voor lichtreclame is door een aantal organisaties, waaronder de Ned. Ver. van Neoninstallateurs, een schrijven gericht aan de Minister van Economische Zaken.

In dit schrijven wordt geconstateerd dat de geïnteresseerden kennis hebben genomen van:

a. het besluit van de Minister, met ingang van 19 December 1950 het ontsteken van lichtreclames te verbieden (Nederl. Staatscourant, dd. 18 December 1950, nr. 246);

b. het met redenen omkleed verzoek van de Nederlandse Vereniging voor Buitenreclames, ontvangen dd. 23 December 1950, de lichtreclames gedurende drie uren per dag te laten branden en het daarop door de Minister gegeven weigerend antwoord dd. 8 Januari 1951, nr. 7452.

c. het besluit van de Minister, dd. 25 Januari 1951, om het algehele verbod van lichtreclames onbeperkt te handhaven.

De geïnteresseerde organisaties verzoeken voorts het door de Minister ingenomen standpunt te willen wijzigen in dier voege, dat het met ingang van 5 Februari 1951 slechts zal zijn toegestaan lichtreclames te ontsteken gedurende drie uren na zonsondergang en daarbij te willen bepalen, dat deze maatregel slechts zal voortduren zolang de kolenpositie in Nederland daartoe aanleiding geeft.

Vrijwillige beperking

De verzoekers zijn ervan overtuigd dat zij de Minister niet iets onredelijks vragen. Het verzoek komt immers hierop neer, dat de geïnteresseerden bij lichtreclames zich, zolang 's lands kolenpositie zorgelijk is, vrijwillig een zelfbeperking van 50 % van het normale verbruik opleggen.

Zij achten het onbillijk, dat, waar de verlichtingen voor openbare industriële en particuliere doeleinden slechts tot een bepaald percentage zijn beperkt, de geïnteresseerden bij lichtreclames voor 100% zijn getroffen. De verzoekers achten het een gezond principe, dat, wanneer de kolenpositie zorgen baart, alle belanghebbenden gelijkelijk offers brengen; het moet volgens hun echter ongezond worden geacht, dat ten aanzien van de lichtreclames een standpunt wordt ingenomen, dat alle geïnteresseerden bij deze bedrijfstak voor 100% treft.

Bovendien is na ingesteld onderzoek gebleken, dat het normale kolenverbruik dat met het ontsteken van lichtreclame is gemoeid, slechts 1‰ (promille) bedraagt van het totale kolenverbruik der electriciteitsbedrijven. Nu een zelfbeperking tot 50% wordt voorgesteld, is het kolenverbruik, dat met inwilliging van het hier gedaan verzoek gemoeid is, dus wel uiterst miniem te noemen.

Van de andere kant zal bereikt worden, dat aan een nu reeds zes weken durende, onbevredigende toestand een einde wordt gemaakt, dat kostbare installaties, die bij voortdurend niet-gebruik ten dode staan opgeschreven, gered kunnen worden; dat ontslagen aan werknemers niet behoeven te worden gegeven, c.c. kunnen worden ingetrokken en dat vele bedrijven, waarvan het fluctuëren mede bepaald wordt door een brandende lichtreclame, niet met de ondergang zullen zijn gedoemd.

E I S T O F A

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIELE MEDEDELINGEN.

Prijswijzigingen

De E.M.F. de Dordrecht deelt ons mede, dat zij de brutoprijs van haar stofzuiger type AA, sledemodel, met ingang van 1 Februari 1951 heeft verhoogd van f 150.— op f 160.—.

Waldorp/Hostaco deelt ons mede door de sterk gestegen materiaalprijzen genoodzaakt te zijn de brutoprijzen van de navolgende machines te verhogen:

Waldorp Norma type IIIA brutoprijs f 162,50.

Waldorp de Luxe type W. 1950 brutoprijs f 225.—.

Nieuwe modellen

Van de F.A.M. te Utrecht ontvingen wij bericht, dat de navolgende stofzuigers door haar in de handel worden gebracht:

Handmodel brutoprijs f 105.—

Luxe sledemodel brutoprijs f 158.—.

Uitvoerende Commissie.

ELECTRO-LARIA

„Wacht maar tot er kortsluiting komt.“

(Lilliput)

**MEDEDELING VAN DE
NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE**

Knollen en Citroenen

Hierover handelt een overbekend spreekwoord, dat zeker geen toelichting behoeft. Niettegenstaande dat, gebeurt het in het dagelijks leven nog maar al te vaak, dat men zich knollen voor citroenen in de hand laat stoppen. Onnadenkendheid, goedgevolgheid of om welke reden dan ook, het gebeurt nog vele malen.

Er zit ook inderdaad een moeilijkheid in en wel deze, dat men in de groei-periode niet steeds ziet of kan zien wat men gekregen heeft en hoe het zich ontwikkelt. Een parallel hiermede kan men trekken bij een organisatie, die uiteraard van een stekje of kleine plant op moet groeien en dikwijls in deze groeiperiode aanvallen van buiten af moet kunnen afslaan.

Resultaten ziet men pas veel later en men weet dan ook eerst na enige jaren of men zich juist georganiseerd heeft.

Past u hierin wel op, want een verkeerde of te late keuze kan funest zijn. Velen hebben dit reeds eerder ervaren.

Voor allen, die de detailhandel in elektrische verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen rechtmatig uitoefenen, vormt dit geen probleem. Zij sluiten zich aan bij de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, de N.E.W.O., hetzij rechtstreeks, hetzij bij de afdelingsbestuursleden. Aanmelding kan door middel van de bekende kaarten portvrij geschieden en de jaarlijkse kosten van het lidmaatschap bedragen slechts f 10,— per jaar. Ook hiervoor behoeft dus niemand het na te laten.

Zij, die nog niet voldoende van de organisatie weten en eerst meer inlichtingen willen hebben, kunnen deze te allen tijde verkrijgen bij de administratie: Keizersgracht 606 te Amsterdam-C.

Omzetbelasting (Vervolg van blz. 49)

4. *Moet bij reparaties aan motoren, waarbij het wikkelpakket aan derden wordt opgedragen, de verhoging van 1 % over het totale bedrag berekend worden of alleen over het bedrag van het arbeidsloon voor de door ons zelf verrichte montage e.d.?*

Ook hier is sprake van een dienst. Over het gehele bedrag van de daarvoor ontvangen vergoeding moet dus 4 % omzetbelasting worden betaald. De ondernemer die het wikkelpakket verrichtte moet over het door hem ontvangen bedrag eveneens 4 % afdragen. Ten dele wordt hier dus tweemaal omzetbelasting geheven.

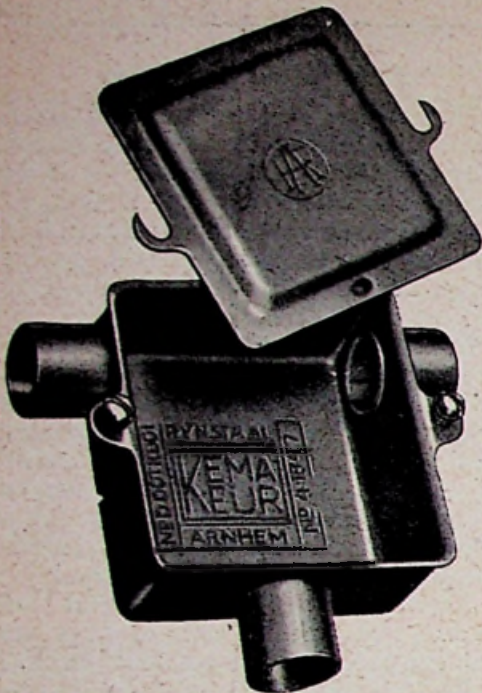
Dus steeds wanneer een vergoeding wordt ontvangen voor het verrichten van een dienst, moet over het gehele bedrag daarvan 4 % omzetbelasting worden betaald. Alleen de oplevering van een werk in onroerende staat en het vervoeren van personen en goederen zijn met 3 % belast.

R. A.

STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 3/8", 1/2" en 1" schuifbuis

N.V. „RIJNSTAAL”

ARNHEM

Einddozen in RONDE uitvoering en met ROND montage-deksel

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers op electro-technisch gebied

WEIDE-

-AFRASTERINGSAPPARAAT

STØD

- VOOR LICHTNET
- EN BATTERIJVOEDING
- „KEMA” GOEDGEKEURD
- DUIZENDEN TEVREDEN GEBRUIKERS

REESINK

ZUTPHEN-AMSTERDAM-ROTTERDAM

GARDY

sleutel tot UW succes!

Een prima installatie aan te brengen die onberispelijk functioneert... dat is Uw ideaal. Een eerste vereiste hiervoor is het beste materiaal te gebruiken... GARDY electrotechnisch materiaal. De superieure kwaliteit van de kleine GARDY apparaten is over de gehele wereld bekend. GARDY betekent volkomen perfectie en bovendien, dank zij grote productie, lage prijzen!

Voor inlichtingen kunt U zich wenden tot de grossiers of tot de

Alleenvertegenwoordigers voor Nederland:

Fa. Kamphuis & Oosterbaan,
N.Z. Voorburgwal 286, Amsterdam-C.

Sluit U aan bij het leger van de tevreden gardisten!

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen, schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

„Transforma

voor:

Transformatoren en Metaalgelijkrichte

Amsterdam-Z

Telefoon 96610-96511

MEDEDELINGEN VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

Buitenwerkingstelling B.A.V.K.

Het bericht in het vorige nummer van dit blad met betrekking tot de verdere buitenwerkingstelling van het besluit Algemeen vestigingsverbod 1941 blijkt tot misverstanden aanleiding te hebben gegeven. Sommige lezers hebben uit dit bericht -dat ook voor een deel in de dagbladers is opgenomen- afgeleid dat met 1 April a.s. de vestigingseisen voor het installateursbedrijf zouden vervallen. Dit is geenszins het geval.

Het B.A.V.K. geldt thans alleen nog voor die bedrijfstakken, waarvoor geen vestigingseisen zijn vastgesteld. Voor het grootste gedeelte van het electrotechnische kleinbedrijf geldt echter het Vestigingsbesluit Electrotechnische bedrijven 1949. Dit blijft onverkort gehandhaafd. Het in het vorige nummer opgenomen bericht is derhalve alleen van belang voor die bedrijfstakken, waarvoor dit vestigingsbesluit niet geldt. Dit is bijv. het geval met bedrijven die zich uitsluitend op zwakstroomgebied bewegen. Hiervoor geldt het Vestigingsbesluit 1949 nl. niet. In verband met de hier besproken maatregel is thans in onderzoek de vraag in hoeverre het gewenst is, de bedrijfstakken, welke nu nog buiten het Vestigingsbesluit vallen, alsnog daaronder te brengen. Over deze vraag kunnen wij thans nog geen nadere mededelingen doen.

Hier zij er echter uitdrukkelijk op gewezen, dat het bestaande vestigingsbesluit in generlei opzicht zal worden aangetast. De aanpassing van de vestigingseisen aan de erkenningseisen voor de installateur -zo moeizaam verkregen- blijft dus gehandhaafd. Evenzeer blijven de gestelde eisen voor de vervaardigings- en reparatiebedrijven onverkort gelden. v. G.

Jubileum N.V. Kersbergen & Zn.

Dezer dagen is onder grote belangstelling te Utrecht het 60-jarig jubileum van de N.V. Kersbergen & Zonen herdacht. Dit jubileum viel samen met het 40-jarig jubileum van de directeur, de heer Jos. J. Kersbergen.

De belangstelling, die deze onderneming bij haar jubileum heeft mogen ondervinden, bewijst wel welke een belangrijke plaats zij in verschillende kringen van het ambacht inneemt. Wij mogen de jubilarisse en haar directie het beste toewensen.

Secretarissenvergadering

Op Donderdag 15 Februari a.s. komen wederom de secretarissen (functionarissen) van de bij de Federatie van Werkgeversorganisaties in de Kleine Metaalnijverheid aangesloten organisaties bijeen om verschillende belangrijke onderwerpen te bestuderen.

DE MATERIAALPOSITIE

Te ontkomen aan contingentering?

Dagelijks worden ons vragen gesteld in verband met de precaire positie, die t.a.v. sommige installatiematerialen is ingetreden. Installateurs vragen ons te bemiddelen bij moeilijkheden die optreden bij de uitvoering van bepaalde werken, die door materiaalgebrek gestagneerd dreigen te worden. Anderen vragen meer in het algemeen inlichtingen omdat zij zich ongerust maken over de naaste toekomst. Zelfs ontvingen wij het verzoek van een plaatselijke afdeling om een exposé te geven van de huidige situatie, opdat men dit ter ledenvergadering -vermoedelijk ter geruststelling van de leden- zou kunnen voorlezen en behandelen.

Helaas is het ons niet mogelijk een duidelijk beeld te geven van de huidige situatie. Evenmin kunnen wij in alle gevallen, waarin onze bemiddeling wordt gevraagd, deze met succes verlenen. Integendeel, zonder diep ingrijpende maatregelen van andere zijde is het vaak niet mogelijk succes te behalen.

Voorspellingen op dit terrein -wij schreven dit al eerder- zijn zeer gevaarlijk. Vooral omdat hier internationaal-politieke en economische factoren een rol spelen, terwijl wij de hoegrootheid van die factoren onmogelijk kunnen bepalen. Wij zullen ons dan ook niet aan voorspellingen wagen.

Veel werk, maar...

Wel kunnen wij als een persoonlijke mening te kennen geven, dat men niet ten rechte optimistisch kan zijn t.a.v. de

materiaalvoorziening. Er is nog veel werk en het materiaal is schaars. Ook al gebeuren er geen ernstige dingen, dan zal het moeilijk zijn die schaarste op korte termijn te overwinnen. Het is voor ons de vraag, of men onder de omstandigheden van heden wel kan ontkomen aan een stelsel van contingentering en distributie, eventueel verbonden met prijsregeling.

Wij trachten deze zaak scherp in het oog te houden en vragen ons bij voortdurend af, of wij niet verplicht zijn -wanneer de moeilijkheden van onze leden blijven toenemen- ingrijpende maatregelen ter bescherming van de belangen van deze leden en hun afnemers te verzoeken. Wij zullen dit alleen in het uiterste geval doen, omdat niemand minder dan wij terugverlangen naar de periode van formulieren en vergunningen.

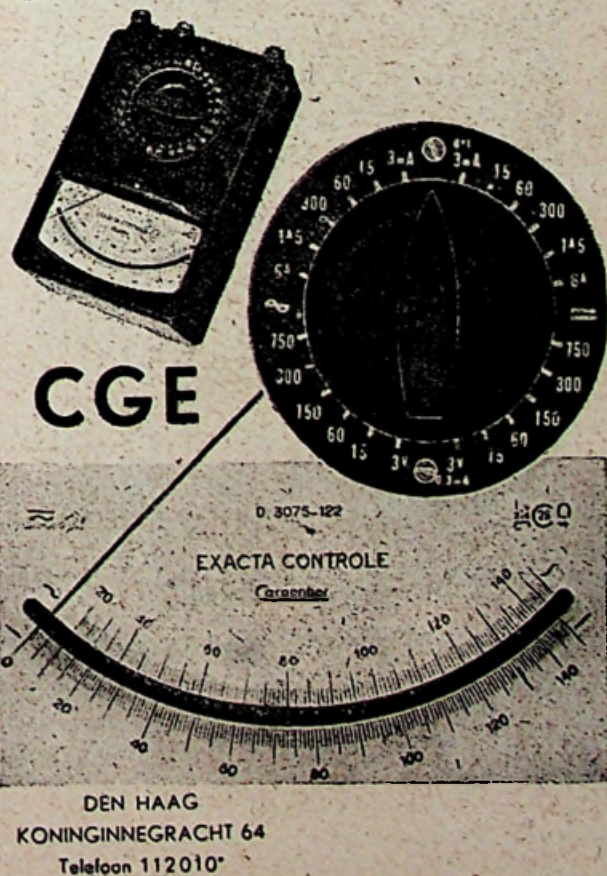
Wij kunnen slechts zeggen, dat deze gehele kwestie zich nog bevindt in de hoge sfeer van internationaal overleg. Als vaststaand kan wel worden aangenomen, dat de top van een eventueel contingentering-systeem in die sfeer zal liggen. Eerst indien in die regionen bepaalde richtlijnen zijn vastgesteld (en dit schijnt reeds op vrij grote moeilijkheden te stuiten), kunnen wij deze zaak nationaal nader bezien.

Wij blijven in deze diligent, zonder echter te hard te willen lopen. Daardoor zou men het spookbeeld van distributie met toebehoren ontijdig tot realiteit brengen. En dat zou uitermate te betreuren zijn.

v. G.

EINDE MEDEDELINGEN

SADIR CARPENTIER

De Stichting Ontwikkeling Verkoopkonde (Stationsstr. 21 te Aalten) publiceerde onlangs het verslag van het tweede examen, dat afgenomen werd op 24 October en 17 November 1950 te Utrecht. De belangstelling voor deze speciale examens Verkoopkonde blijkt stijgende te zijn; meerdere firma's adviseren hun personeel, het diploma te gaan halen.

De Fa. J. Verhoeven & Zn., Buys Balotstraat 95 te 's Gravenhage, deelt vol vreugde mede, door een bescheiden verbouwing van haar pand een betere gelegenheid gekregen te hebben om de cliënten in hun toonen demonstratiezaal een keur van apparaten en artikelen te tonen.

De naald wijst het aan
het kan niet missen

De
U 33
universeel-
meter

Is de meest ideale
me er.
10.000 ohm per
volt, zowel voor
wissel- als gelijk-
stroom

33
meetbereiken

Wij zenden U
gaarne folder met
techn. gegevens
en prijzen van
deze

meter met
hersen s

IMPORTEURS:

n.v. Haraf Radio

HOOFDSTRAAT 4 — 's-GRAVENHAGE

Telefoon 11.41.25

Val aan!!
die
Storingen

Redt het radiogenot van
Uw klanten en verkoopt Retek's
netstoringsfilters.
Eenvoudig aan te brengen.
Uw klanten zullen U dankbaar zijn.
Brutoprijs f 4.35. Korting op aanvraag.

RETEK

JANSBUITENSINGEL 2
ARNHEM
HOLLAND

NEDERLANDSE WEBER MAATSCHAPPIJ N.V.
GOUDA - Gouwe 218-226 - Telefoon 2946 (K 1820)

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRATERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

Van coherer tot radar! De ontwikkeling van de radiotechniek van coherer tot radar vindt U even deskundig als boeiend beschreven in:

„Radio-zenders en -ontvangers” door de bekende technische publicist J. Corver, lid v. h. dagel. bestuur der A.V.R.O.
Tweede Druk — Prijs f 3.25 — Uitg. Mij. Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam

MEDEDELINGEN

VAN DE VAKGROEP
DETAILHANDEL IN ELECTRICISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN

Secretariaat:
Keizersgracht 606,
Amsterdam-C., Tel. 40027

ETALAGE-

en

RECLAME-verlichting

Wat mag en wat niet mag

Dagelijks blijkt meer en meer, dat velen „in de knoop zitten” met de verlichting en geen wonder ook. We hebben een geheel verbod gehad, piekuren, aflopende piekuren, optimistische berichten over een algehele opheffing in de nabije toekomst enz., en het resultaat is, dat we thans volop in de misère zitten en er voorlopig wel niet zullen uitkomen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen *etalageverlichting*, hetgeen wil zeggen, dat men een verlichting ziet van een of meer etalages, plaatsen in de zaak, waar men gewoonlijk een exposé geeft van de artikelen, die men voert en *reclameverlichting*, waaronder verstaan wordt de buiten-reclames, met het doel publiek naar de zaak te trekken.

Welke voorschriften bestaan er nu en waaraan hebben we ons te houden?

I. *Etalageverlichting*. Hiervoor geldt de publicatie in de Staatscourant nr. 18 dd. 25 Januari 1951 van de directeur-generaal van de Electriciteitsvoorziening. Deze luidt als volgt:

Uitvoering artikel 5 van het besluit tot tijdelijke instelling van een rijksdienst voor de electriciteitsvoorziening (Staatsblad F 209)

De directeur-generaal van de Energievoorziening, daartoe gemachtigd door de Minister van Economische Zaken, maakt, ter uitvoering van artikel 5, eerste lid, van het Koninklijk Besluit van 1 October 1945 tot tijdelijke instelling van een Rijksdienst voor de Electriciteitsvoorziening (Staatsblad F 209), bekend, dat met ingang van 28 Januari 1951 elektrische energie voor etalageverlichting (waaronder mede wordt verstaan verlichting van een etalage door zich buiten de etalage bevindende elektrische lichtbronnen, welke kenmerkend door de gebruiker zijn aangebracht om de etalage te verlichten) niet mag worden afgenomen vóór zonsondergang en ná 20.30 uur.

Dit wil dus zeggen, dat het afnemen van elektrische energie voor etalageverlichting verboden is in de periode liggende vóór zonsondergang en ná 20.30 uur.

II. *Reclameverlichting*. Hiervoor geldt nog steeds onverminderd de electriciteitsbeschikking 1950 dd. 18 December 1950, afgedrukt in de Nederlandse Staatscourant nr. 246. Deze luidt als volgt:

Electriciteitsbeschikking 1950.

18 December 1950. Directoraat-Generaal van de Energievoorziening. Nr. 70368.

De Minister van Economische Zaken;
Gelet op de artikelen 4 en 6 van de Distributiewet 1939;

Heeft goedgevonden te bepalen:

Artikel 1

Deze beschikking verstaat onder electriciteit: elektrische energie, opgewekt ten behoeve van de openbare electriciteitsvoorziening.

Artikel 2

Electriciteit wordt aangewezen als distributie-goed in de zin van artikel 4 van de Distributiewet 1939.

Artikel 3

1 Het is verboden electriciteit te verbruiken voor lichtreclame. Onder lichtreclame wordt mede verstaan buitenverlichting van bedrijfspanden welke overwegend dient voor reclamedoeleinden.
2 Het vorige lid geldt niet ten aanzien van lichtreclame in etalages.

Artikel 4

Het electriciteitsverbruik voor openbare verlichting mag per periode van zestig dagen ten hoogste 80% bedragen van het verbruik in de overeenkomstige periode van het vorige jaar.

Artikel 5

De Directeur-Generaal van de Energievoorziening kan van de in deze beschikking gegeven voorschriften, al dan niet voorwaardelijk, geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen.

Artikel 6

Deze beschikking kan worden aangehaald als: Electriciteitsbeschikking 1950.

Artikel 7

Deze beschikking wordt in de Nederlandse Staatscourant bekendgemaakt en treedt in werking met ingang van de dag na die der bekendmaking.

's Gravenhage, 18 December 1950.

De Minister voornoemd,
Van den Brink.

Lichtreclame in etalage

De aandachtige lezer zal hieruit zien, dat ingevolge het bepaalde in artikel 3 sub 2 dit verbod niet geldt ten aanzien van lichtreclame in etalages.

Deze lichtreclame wordt dus geacht deel uit te maken van de etalageverlichting en mag derhalve branden tussen zonsondergang en 20.30 uur.

Wij vertrouwen hiermede in grote lijnen duidelijk te hebben aangegeven wat mag en wat niet mag.

Nu is er echter ook nog zo iets als buitenverlichting, bijv. van bedrijfspanden en deze verlichting is eveneens verboden voor zover deze verlichting tenminste overwegend dient voor reclamedoeleinden. U voelt, dat hier de grootste moeilijkheid schuilt, omdat zich juist op dit terrein vele twijfelgevallen kunnen voordoen.

Verlichting met neon-buizen aan de voorgevel van het pand zal o.i. gewoonlijk overwegend het karakter van reclameverlichting hebben.

Verlichting van eigen parkeerterrein of een lamp in een portiek, dat noch van binnenuit noch van buitenaf licht ontvangt, zal in de periode tussen zonsondergang en sluitingsuur van de zaak bezwaarlijk als „overwegend voor reclame doeleinden dienend” kunnen worden aangemerkt.

Het is duidelijk, dat het geheel van maatregelen royaal moet worden opgenomen en gezien moet worden als noodzakelijk voortvloeiend uit de zorgelijke toestand, waarin de energievoorziening op het ogenblik verkeert.

De beperking van de etalageverlichting, welke in de bekendmaking van 25 Januari

jl. in de Staatscourant gepubliceerd werd, was reeds onderwerp van bespreking zowel van het dagelijks bestuur der Bedrijfsgroep, als van de Landelijke Commissie Winkelen Etalageverlichting. Beide konden daarbij slechts tot de conclusie komen, dat tegen tijdelijke beperking van de etalageverlichting in de huidige omstandigheden geen bezwaren konden worden aangevoerd.

Ronduit gezegd, zitten we dus weer midden in de ellende, doch voor velen uwer zal dit niet vreemd zijn. Vanaf deze plaats hebben wij op bepaalde moeilijkheden reeds meermalen de vinger gelegd en helaas moeten we constateren goed gezien te hebben. Wij spreken hier opzettelijk van helaas, omdat wij veel liever ongelijk hadden gehad, waardoor u allen zeer veel ongerief bespaard zou zijn gebleven.

Anderzijds dienen we ten volle te erkennen, dat de kolenpositie, waarin niet alleen ons land, doch geheel West-Europa verkeert, dermate precair is, dat ons niet anders rest dan onze algehele samenwerking te verlenen, ware het slechts om de bittere noodzaak, dat, wanneer deze maatregelen niet voldoende effect sorteren, veel krassere maatregelen zullen volgen.

Tussen twee kwaden

Het is dus niet anders dan een kiezen tussen twee kwaden en ongetwijfeld zullen allen het met ons eens zijn, dat iets altijd nog beter is dan helemaal niets. Verder zouden wij eveneens nog willen aanstippen, dat er met het oog op de genomen maatregelen, we zouden haast zeggen vanzelfsprekend, onbillijkheden zullen optreden. Dit kan te enen male niet anders; hoewel dit natuurlijk nooit de bedoeling is. Het ligt dan ook voor de hand, dat alles in het werk gesteld wordt deze onbillijkheden zo snel mogelijk uit de weg te ruimen. Het is daarom, dat door verscheidene organisaties, waaronder de Bedrijfsgroep Detailhandel, overleg wordt gepleegd met de directeur-generaal van de Electriciteitsvoorziening ten aanzien van die gevallen die om een spoedige oplossing vragen. We denken hier bijv. aan die etalages waar de inval van het daglicht dusdanig is, dat met de toegestane uren geen oplossing bereikt wordt. Voor dezulken is het zelfs mogelijk, dat de gehele dag etalageverlichting noodzakelijk is. Zodra hieromtrent iets bereikt is, zal u daarvan zo snel mogelijk mededeling worden gedaan.

In schrille tegenstelling met het betje licht waarover wij hierboven schreven, staan wel de donkere wolken die zich boven ons samenvakken. Het is u bekend, dat wij door middel van ons vakblad er verscheidene keren op hebben gewezen wat dreigend boven ons hoofd hing. Dit geschiedde geenszins om onze pessimistische buien te luchten, doch om u -ondanks verschijnselen die een schijnwelvaart deden vermoeden- de werkelijkheid onder het oog te houden.

Lang hebben wij erop gehamerd, de situatie alleen dusdanig voor te stellen als zij in werkelijkheid was en niet met een al te doorzichtige camouflagejas aan. Thans

(Vervolg op blz. 57, 3e kolom).

Voor elke aandrijving
de geschikte
MOTOR

Voor elke motor
de geschikte
Beveiliging

**N.V.
E.M. ELECTROSTOOM**

Postbus 301, ROTTERDAM, Telefoon 82720
FIL AMSTERDAM: N. Z. Voorburgwal 28-30

Weer uit voorraad leverbaar de bekende

AEG ELECTRISCHE
Huishoudelijke
APPARATEN

(Vraagt onze prijscourant)

Techn. Handelsbureau Verdam

Ooievaarstraat 72 - ZAANDAM
Telefoon : 2035 (K 2980)

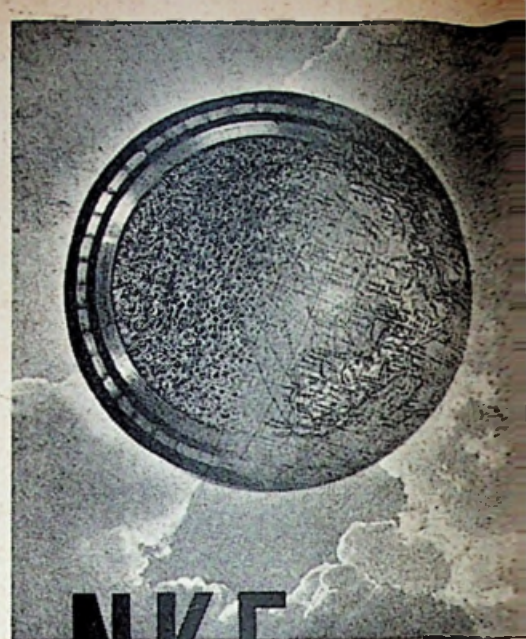

Fabriek van
Speciale Verlich-
tingsapparaten
AMSTERDAM C.
Keizersgr. 692,
Tel.: K2900-31466

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-,
Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Ter-
rein- en Gevelverlichting.

Weerstanden en kleurfilter materiaal.

VERKOOP. VRAAGT CATALOGUS! VERHUUR

N.K.F.

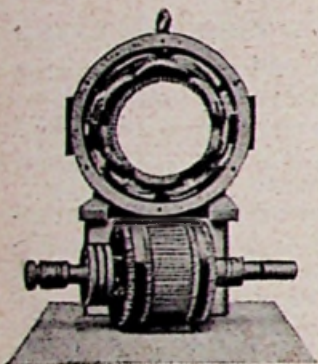
N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DEL.

KOOFLUSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
en **BUISLAMPORNAMENTEN**
van geperst hout voor schilderwerk en
edelfineer. Ned. Octrooi 50992.

W. C. HÜLSMANN J
BROUWERSGRACHT 3
AMSTERDAM - TEL. 319

Electro-
Technische
Herstelplaats
**SJERP &
JONGENEEL**

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

W. SCHUURMAN N.V.
ALKMAAR

Electrotechnische Groothandel

Telefoon 2044 en 5104

„PHILIPS”

weide-afrasterings-apparaten

Uit voorraad leverbaar.

ALWA

Electrisch verwarmde Sigarendroogkasten
voor Huishoudelijk gebruik. In verschil-
lende uitvoeringen reeds vanaf f 26.00.

SCHIMMEL

BUSSUM

OOSTERPAD 46

GISO-LAMPEN

Grote collectie
verlichtingsornamenten
kappen, kronen, uiliteits-
verlichting, wasmachines
stofzuigers en vele andere
electrische huishoudelijke
apparaten

INDUSTRIEEL EN TECHN. HANDELSMIJ. N.V.
DEN HAAG, ZUILINGSTR. 22-24, TELEFOON 116130 (8 lijnen)
UTRECHT, HEERENSTRAAT 35, TELEFOON 20241 (3 lijnen)

ELECTROMOTOREN

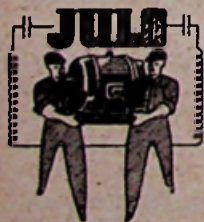
Inkoop - Verkoop - Verhuur
Ruil

alleen de betere soorten:
**Reparatie, Wikkelen, Revisie,
Ombouw,**
alleen kwaliteitswerk.

Voor Twente en Gelderse
Achterhoek reeds lang een
bekend en vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO”

Waldeckstraat 22, ENSCHEDE, Tel. 4075

NIEAF
UTRECHT

**ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN**

Electro Radio Mercur
reclame werkt!

Het kopiëren

door
ir. G. F. de Wit

van magnetische geluidsopname

De magnetische geluidsopname en -weergave begint in steeds sterkere mate de opname op grammofoonplaten en op wasrollen en dergelijke te verdringen. Hoewel hiermee niet gezegd wil zijn, dat de rol van grammofoonplaten uitgespeeld zou zijn, kan het wel als zeker beschouwd worden, dat magnetische geluidsweergave steeds meer toepassing zal vinden.

Dit is om twee redenen ook van groot belang voor de lezers van Electro Radio Mercur, want in de eerste plaats vertonen deze magnetische opname-toestellen een grote overeenkomst met radio's en in de tweede plaats zijn het dezelfde leveranciers, die voor radiotoestellen en onderdelen zorgen en voor de magnetische opname-toestellen. Voorlopig echter zal men magnetische geluidsweergavetoestellen betrekkelijk veel bij liefhebbers en zelfs bij amateurs aantreffen, en het kan daarom van belang zijn ook iets te weten van deze toestellen. Tot dusver is, ook in dit blad, hieraan wel aandacht besteed, maar een zeer belangrijk facet van deze magnetische geluidsopname is nog niet besproken, en dat is het feit, dat men zeer gemakkelijk zelf afdrukken van een geluidsopname kan maken, zonder dat men eerst het geluid behoeft te reproduceren.

Als voorbeeld zullen wij een geval bespreken, dat men een opname heeft op een gemagnetiseerde band en dit wil overbrengen op een nog „maagdelijke” band van magnetisch materiaal. Dit geval is namelijk verreweg het eenvoudigste, want bij het opnemen op draad treden hierbij voorlopig nog moeilijkheden op en is men eigenlijk gedwongen, voor een goede geluidsweergave, het geluid te reproduceren en op te nemen op een of meer andere opnametoestellen.

Het principe

Het principe van een magnetische opname kan bekend verondersteld worden: op een plastische band van niet-magnetisch materiaal heeft men kleine magnetiseerbare deeltjes gespoten, en deze deeltjes kunnen door de geluidsindrukken worden gemagnetiseerd. De eigenlijke geluidsopname bestaat dus uit het afwisselend wel en niet gemagnetiseerd zijn van deze deeltjes.

Wanneer men een sterke magneet tegen een stuk ijzer houdt, wordt dit ook magnetisch, zolang de magneet contact met het ijzer heeft. Zodra de magneet echter wordt verwijderd, houdt het magnetisme van het ijzer op. Dit is echter niet het geval met alle soorten ijzer en staal: sommige blijven, nadat zij eenmaal zijn gemagnetiseerd, nog zeer lange tijd magnetisch. Van deze eigenschappen kan men gebruik maken bij het kopiëren van magnetische geluidsopname. Wanneer men nl. de magnetiseerbare deeltjes van de band van een

zodanig magnetisch materiaal kiest, dat zij het magnetisme vasthouden, krijgt men het verschijnsel, dat, als men de twee banden op elkaar brengt, het magnetisme van de ene band een blijvend magnetisme op de andere band veroorzaakt. Hierop berust het kopiëren van magnetische geluidsopname: men laat de beide banden tegen elkaar aan komen en doet dit zodanig, dat telkens een bepaald gedeelte van de ene band in aanraking komt met een bepaald gedeelte van de andere band. Dit kan men het gemakkelijkste doen door de beide banden met dezelfde snelheid te bewegen langs hetzelfde punt over dezelfde rol, waar zij goed met elkaar in aanraking komen.

Een hoogfrequent magnetisch veld

Dit heeft echter tot dusver geen goede resultaten gegeven. De reden hiervan is, dat het magnetisme van de ene band te zwak is om de andere band volledig te magnetiseren. Hierop heeft men echter een eenvoudige oplossing gevonden. Het is namelijk gebleken, dat de overdracht van het magnetisme van de eerste band (de moederband) op de tweede band (de dochterband) zeer wordt verbeterd, wanneer men ter plaatse van de aanraking van de banden een hoogfrequent magnetisch veld aanbrengt. Nu is dit laatste in het geheel niet moeilijk: men laat de banden eenvoudig door een spoel lopen, die is aangesloten aan een hoogfrequente oscillator. Omdat de frequentie van deze oscillator niet van belang is, is deze wel zeer eenvoudig te vervaardigen, bijvoorbeeld door terugkoppeling van een eindbuis met een afgestemde kring in de anodeketen. Goede resultaten worden bereikt door frequenties, die liggen tussen 100 kHz en 1 MHz, zodat men hiervoor gewoon radioschakelmateriaal kan gebruiken.

Wanneer men twee geluidsopnamen tegelijkertijd heeft (dubbel spoor), kan men hetzelfde nog toepassen, maar men moet wel goed uitkijken welk gedeelte van de band op de opname komt.

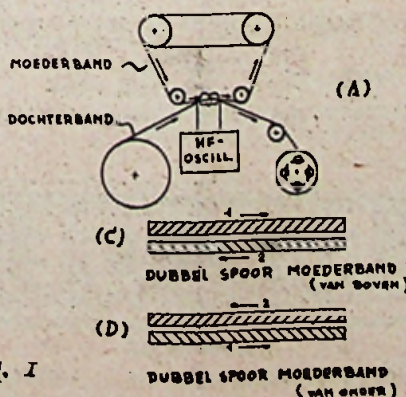

fig. 1

Het overnemen van magnetische grammofoonplaten kan ook worden vereenvoudigd door gebruik te maken van een wisselveld, dat hier zelfs kan variëren van 50 Hz tot 1 MHz. Men legt dan de moeder- en dochterplaat op elkaar en brengt op beide de polen aan van een grote electromagneet, die men gedurende een korte tijd magnetiseert met de genoemde wisselstroom.

In de figuren heeft fig. 1 de opstelling weergegeven voor het magnetiseren van de ene magnetische band met de andere magnetische band, terwijl in fig. 2 een opstelling is weergegeven voor het kopiëren van magnetische grammofoonplaten. Hierbij moet men er wel aan denken, dat de moederplaat niet gewoon kan zijn opgenomen, zoals blijkt uit de tekeningen E en F.

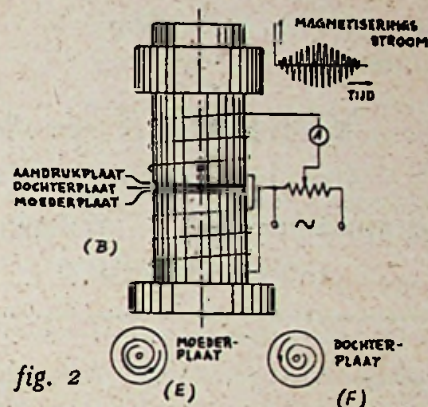

fig. 2

(Vervolg van blz. 55.)

schijnt het moment daar te zijn ons wat meer realistische kost voor te zetten, waarbij ons onverbloemd wordt verteld, dat het helaas niet anders kan.

Lagere lonen, verhoogde productie, wegvallen van regeringssubsidies, gedwongen sparen, belastingverhoging enz. worden ons nu als bittere noodzaak voorgehouden. Kortweg gezegd komt het hier op neer, dat het gehele Nederlandse volk zich in haar consumptie drastisch zal moeten beperken en daartegenover de arbeidsproductiviteit belangrijk zal moeten opvoeren.

Echter zijn het even zovele factoren, waarmee wij rekening dienen te houden, omdat deze maatregelen ons betrekkelijk allen direct raken.

De eerste symptomen hebben wij reeds gezien en van alle kanten zien wij aanvallen op ons bestaan. Laat ons dus allen op realistische wijze de enig mogelijke conclusie trekken en wel deze, nauw te blijven samenwerken met de besturen om iedere afbraak te voorkomen. Laat dit het lichtpunt zijn van de sombere beschouwing in het tweede deel van dit betoog, begrip voor de moeilijkheden en de overtuiging, dat een „allen voor één” hier op haar plaats is.

EINDE MEDEDELINGEN

Jaarvergadering Nevenet

De Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers (Nevenet) belegt op 21 Februari a.s. haar eerste jaarvergadering in Krasnapolsky te Amsterdam. Het bestuur rekent erop, dat alle leden aanwezig zullen zijn.

UW ADRES VOOR:

Stofzuiger-onderdelen

Wij leveren:

Stofzuigers, Slangen,
Waaiers, Zuigmonden,
Kogellagers, Houten Borstels,
Monturen, Koolborstels,
Koolborsteldoppen,
Klemborstels enz. enz.

*

Stofzuigergroothandel J. BLEYÉ
Bremhorstlaan 8, Wassenaar, Tel. 9866 (K.1751)

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 A. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups } div. types
- Railkasten en omkeerschakelaars
- Kastenbatterijen
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefskade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«A. C. VAN RIJN - DEN HAAG
Piet Heinstraat 102 - Telefoon 336144 - 321011

- Verdeelkasten, schakelkasten enz.
- Kastenbatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der
Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

Door schade en . . .
ongelukken
wordt men wijs!

Bestel toch direct die
betrouwbare ladders
en trappen van

C. de Krijger

Buykade 46, AMSTERDAM-W., Tel. 84010

Bewijst Uw klanten en
Uzelf een dienst.

Verkoopt de

Kenmix - LiquidiserDe VITAMINEBRON
bij uitnemendheid**ELECTROCENTRUM**

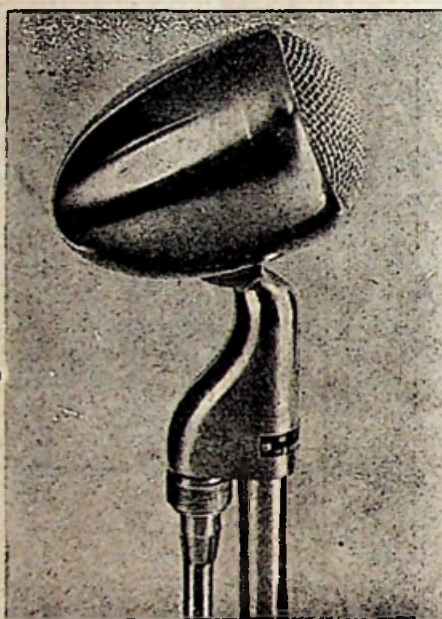
Amsterdam - Arnhem - Eindhoven
Leeuwarden - Roosendaal
Rotterdam - Zwolle

ADVERTEERT GEREgeld

in ELECTRO RADIO MERCUUR en onderhoudt
zo de relaties met Uw afnemers. ELECTRO
RADIO MERCUUR RECLAME WERKT!

RONETTE KRISTAL MICROFOON

TYPE G. 310 EN TYPE G. 310 D.

De RONETTE Microfoon G. 310 C. in verchroomd
metalen huis, behoudt onder alle weersomstandig-
heden zijn fraai uiterlijk en is door de robuuste
constructie uitermate geschikt voor buitenwerk.
Thans ook leverbaar als Type G. 310 D., in geheel
chrom uitvoering met ingebouwde schakelaar en
3,5 meter dubbeladerig afgeschermd kabel. Hierdoor
is het mogelijk een versterker met driepolige hoog-
ohmige microfooningang te voorzien van een kwal-
iteitsmicrofoon tegen redelijke prijs.

DE TECHNISCHE GEGEVENS ZIJN:

Uitvoering huis: gegoten metalen kop en schar-
nierstuk;
Kleur: geheel zwaar verchroomd;
Standaard: draad 27 gangen per inch;
Gevoeligheid: 2,5 mV/u Bar of -52 dB;
Karakteristiek: van 30-12.000 Herz \pm 4 dB;
Belastings-
weerstand: gunstige waarde 5 Megohm;
Aansluiting: Type G. 310 C.: normale plug
KPM k
Type G. 310 D.: aan 3-polige stek-
ker of plug KPM k;
Schakelaar: Type G. 310 D.: in het schar-
nierstuk opgenomen.

BRUTO PRIJS: TYPE G. 310 C. f 35.—
TYPE G. 310 D. f 45.—

RONETTE ARTIKELN GENIETEN VOLLEDIGE
GARANTIE

PIÉZO ELECTRISCHE INDUSTRIE - AMSTERDAM

Installateurs!

Laat ons Uw neon-Installaties verzorgen
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
teren door het gehele land.

Techn. Bur. voor NEON-VERLICHTING

P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE
KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400-3904

Isolatiematerialen

voor de Electrotechniek

UIT
VOORRAAD
LEVERBAAR

MICA,
MICANIET,
PERTINAX,
HARDLINNEN

B. E. M. WientjesTechnisch
Agentschap
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 4799

W. SCHUURMAN N.V.

Telefoon 2044 en 5104 - ALKMAAR

„Hoover“

WASMACHINES
en STOFZUIGERS

(Geen levering in de 3 noordelijke
provincies).
Onbekende firma's rembours. Na
ontvangst van voldoende referenties op
14 dagen.

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.

Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.

Draalveld-richting-aanwijzers.

Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.

Krukinductoren.

Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - DordrechtWij leveren U alles
op het gebied van**VERLICHTING**zoals: Wandlichten,
Tafellampjes, Bedies-
lampen enz.Keuze uit minstens
12 modellen Lees-
lampen. Verder Rook-
tafels, Handwerkbak-
jes, Theebladen enz.Vraagt prijzen en
monsters.

Het adres voor grossiers en kleinhandel.
DRACHTEN (Friesland): Telefoon 2298

Kema-goedkeuringen

Vervolg opgave van de materialen, welke in het tijdvak van 29 September 1950 — 13 October 1950 werden goedgekeurd.

FABRIKAAT	TYPE	Stroomsterkte	SPANNING	OPMERKINGEN
INSTALLATIEMATERIAAL <i>Wisseldraaischakelaars</i> Société Belge Gardy S.A.; Uccle-Calevoet	29733/WG	6 A	250 V	Verzonken; in huis van geperst isolatiemateriaal, met afdekplaat en ronde ring of vierkante ring van bruin geperst isolatiemateriaal. Met afdekplaat en ronde of vierkante ring van wit geperst isolatiemateriaal.
	29733/01 WG			
* Elektrotechnische Industrie Gustav Giersiepen; Radevormwald.	350/6 b	10 A	250 V	
<i>Wisseltuimelschakelaars</i> Société Belge Gardy S.A.; Uccle-Calevoet	29663/WG	6 A	250 V	Verzonken; in huis van geperst isolatiemateriaal, met afdekplaat en ronde of vierkante ring van bruin geperst isolatiemateriaal. Met afdekplaat en ronde of vierkante ring van wit geperst isolatiemateriaal.
	29663/01 WG			
<i>Kruisdraaischakelaars</i> Société Belge Gardy S.A.; Uccle-Calevoet	29736/WG	6 A	250 V	Verzonken; in huis van geperst isolatiemateriaal, met afdekplaat en ronde of vierkante ring van bruin geperst isolatiemateriaal. Met afdekplaat en ronde of vierkante ring van wit geperst isolatiemateriaal.
	29736/01 WG			
Société Belge Gardy S.A.; Uccle-Calevoet	26736/H 02	6 A	250 V	Waterdicht; met één invoeropening voor 5/8" schroefbuis. Met twee invoeropeningen voor 5/8" schroefbuis. Met één pakkingbus.
	26736/H 12			
	26736/H 07			
* Elektrotechnische Industrie Gustav Giersiepen; Radevormwald.	350/7 b	10 A	250 V	
<i>Dubbelpolige draaischakelaars</i> Société Belge Gardy S.A.; Uccle-Calevoet	29737/WG	6 A	250 A	Verzonken; in huis van geperst isolatiemateriaal met afdekplaat en ronde of vierkante ring van bruin geperst isolatiemateriaal. Met afdekplaat en ronde of vierkante ring van wit geperst isolatiemateriaal.
	29737/01 WG			
* Elektrotechnische Industrie Gustav Giersiepen; Radevormwald	350/2 b	10 A	250 V	
<i>Dubbelpolige tuimelschakelaars</i> Société Belge Gardy S.A.; Uccle-Calevoet	29667/WG	6 A	250 V	Verzonken; in huis van geperst isolatiemateriaal, met afdekplaat en ronde of vierkante ring van bruin geperst isolatiemateriaal. Met afdekplaat en ronde of vierkante ring van wit geperst isolatiemateriaal.
	29667/01 WG			
<i>Dubbelpolige regeldraaischakelaars</i> Bernhardt & Schulte, Meinerzhagen i.W.	9/492	15 A	250 V	Voor inbouw in toestellen. Geschikt voor grotere temperatuursverhogingen dan 40°C.

* Deze materialen worden onder het merk „HAGEE" in de handel gebracht.

Open plaatsen

* Erkend P.N.E.M. installateur, behoorlijk alg. ontwikkeld, zoekt een hem passende betrekking, bijv. winkelchef, filiaalhouder of iets derg. Géén fabriekswerk. Br. nr. 1465.

* Energieke middenstander 26 j., met een uitstekende kennis van alle electro-techn. materialen en gereedschappen, administr. goed onderlegd, wil gaarne van betrekking veranderen. Bijv. adm. employé, vertegenwoordiger of iets derg. Br. nr. 1466.

INSTALLATIEBUREAU
te **ROTTERDAM** vraagt
INSTALLATEUR
(gediplomeerd)

Voor flinke zelfstandige kracht, welke in staat is leiding te geven, bekend met het radio-reparatiebedrijf en in bezit van Rijbewijs A., goede positie. Leeftijd tot 40 jaar. Uitvoerige brieven onder nr. 1467 bureau van dit blad.

? **Vraag en Aanbod** !

Te koop aangeboden
een **ELECTR. INSTALL. BUR.**
en **LOODGIETERSBEDRIJF**

mooie woning met winkel in Radio, Verl. en Huish. art., Haarden en Kachels enz. Onderhoud en leveranties aan bedrijven en fabrieken. Geen concurrentie. Accountants rapporten ter inzage en onderzoek toegestaan. Omgeving Amsterdam.
Br. nr. 1468, Bur. v. d. blad.

HAZEMEYER

HENGELO
BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL
Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo
Tel: 2345 (5 lijnen)
Kantoor R'dam: Mathenesserlaan 201, Tel: 30634
Kantoor A'dam: Amstel 144, Tel: 35862

KOOLBORSTELS
voor elk doel.
Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek
AMSTERDAM-N.
Spijkerskade 3 Telefoon 60 548

J.E. STORK
VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

NIKO SCHAKELMATERIAAL

in bruin en wit isoliet uit voorraad leverbaar:

MAX GOUDEKET & Co.

WEESPERZIJD 24 - TELEFOON 51163 - AMSTERDAM

NIKO

Raadgevend Ingenieur, Architect, Aannemer,

Installateur, Particulier zeggen niet

„Geef mij een schakelaar” maar

„Ik wil NIKO-materiaal”

Beelden

Zij hebben door de ervaring geleerd dat

perfect is.

7

NIKO Schakelmateriaal

voor inbouw en opbouw, in bruin en wit isoliet, grote voorraad!

N.V. **HARTELUST'S** IJzerhandel

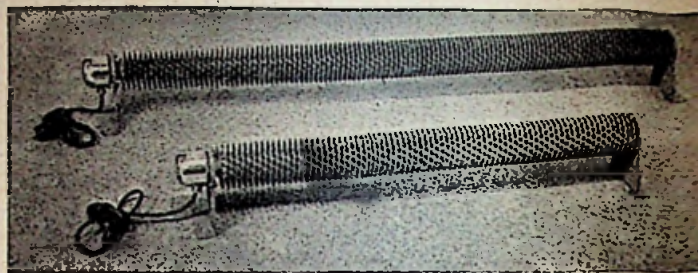
afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
LEEUWARDEN — GRONINGEN

Electrische Ribbenbuisverwarmers

voor ruimteverwarming:

1000 watt, 1 meter × 104 mm Ø Fl. 71,50

1500 watt, 1½ meter × 104 mm Ø Fl. 86,—

Radio-apparaten- en Instrumentenfabriek SINUS,
de la Reylaan 37-39, Zeist (Tel. 3455)

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar Filialen:

Almelo: 1e Slightestraat 37; Apeldoorn: 1e Wormensweg 97;
Doetinchem: Hamburgerstraat 58; Groningen: Meeuwerderweg
11-1; Rotterdam: Oostzeedijk 302 B.

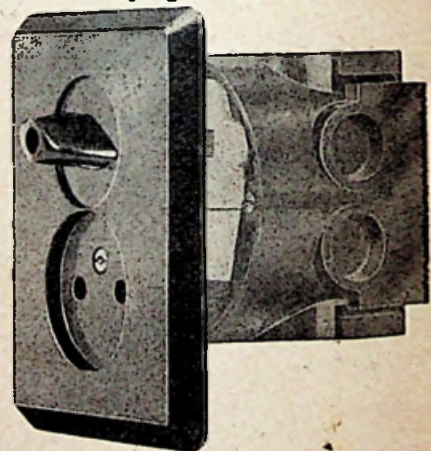
HEYBROEK-

ZÉLANDER N.V.

Amsterdam - Rotterdam - 's-Gravenhage

Breda - Deventer - Groningen - Haarlem

Nijmegen - Utrecht

DEZE
COMBINATIE
VOOR
ÉÉN
INBOUWDOOS
is een exemplaar
uit onze collectie
„HAGEE”
EENHEIDS-
SCHAKEL-
MATERIAAL

*Wij leveren U eveneens NIKO schakelaars en wandcontactdozen
voor opbouw en inbouw.*

**HOOFDVERTEGENWOORDIGER DER
N.V. PHILIPS' VERKOOPMAATSCHAPPIJ VOOR NEDERLAND**

Cassabloco

Wij kunnen CASSABLOCS leveren, echter niet bedrukt met firmanaam.
De prijs bedraagt slechts fl. 7,65 per doos van 50 bloecs, franco
thuis. Bestelling per postwissel of per giro 136400 ten name van

Uitgevers Mij. **DILIGENTIA**, Kalverstraat 35, Amsterdam G.

Op de strook vermelden: Cassabloco.

Verhuur van alle soorten

Kabel, Schakelkasten en Illuminatie

Levering en verhuren van

Toneelverlichting

C. SELLMEYER, AMSTELDIJK 44, AMSTERDAM

Postadres: Stallinlaan 34 - Tel. (K 2900) 98181, na 6 uur 23640